

СЕМЕН КУКУРУДЗА
Біобібліографічний покажчик

SEMEN KUKURUDZA
Biobibliographical Guide

Ministry of Education and Science of Ukraine
Ivan Franko National University of Lviv

SCIENTIFIC LIBRARY

Ukrainian Biobibliography
New Series. No 14

SEMEN KUKURUDZA

Biobibliographical Guide

Lviv • 2003

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет імені Івана Франка

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА

Українська біобібліографія
Нова серія. Ч. 14

СЕМЕН КУКУРУДЗА

Біобібліографічний покажчик

Львів • 2003

УДК [91+502.6+504.54]:016:929(477)С.Кукурудза

Ку 88

ББК Д8(4УКР)я1+Б1(4УКР)я1+Д821(4УКР)я1+Д8(4УКР)д С.Кукурудза я1

Редакційна колегія:

Богдан ЯКИМОВИЧ (голова),

Федір ЗАСТАВНИЙ, Ярослав КРАВЧУК, Степан СТОЙКО,

Юрій ТУНИЦЯ, Григорій ЧОПИК

Укладачі: Галина ДОМБРОВСЬКА, Федір КІПТАЧ

Автори передмови:

проф. Іван КОВАЛЬЧУК, доц. Микола НАЗАРУК,

доц Михайло РУТИНСЬКИЙ

Науковий редактор проф. Олег ШАБЛІЙ

Редактор Мирослава МАРТИНЯК

Рецензенти:

д-р геогр. наук, проф. Степан ПОЗНЯК,

д-р геогр. наук, проф. Валерій ПЕТЛІН

Рекомендувала до друку Вчена Рада
Львівського національного університету імені Івана Франка
Протокол № 7/6 від 26.07.2003

Ку 88

Семен Кукурудза. Біобібліогр. покажч. / Уклад.: Г. Домбровська, Ф. Кіптач; Наук. ред. проф. О. Шаблій; Авт. передм.: проф. І. Ковальчук, доц. М. Назарук, доц. М. Рутинський; Редкол.: Б. Якимович (голова) та ін. – Львів: Вид. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2003. – 110 с.: іл., портр. – (Українська біобібліографія. Нова серія; Ч. 14).

ISBN 966-613-218-8

У біобібліографічному покажчику подано дати життя, наукової, педагогічної та громадської діяльності географа, ландшафтознавця, геоеколога та історика української географії, член-кореспондента Української екологічної академії наук, члена Українського Географічного Товариства та Наукового товариства імені Т.Шевченка, кандидата географічних наук, завідувача кафедри раціонального використання природних ресурсів і охорони природи Львівського національного університету імені Івана Франка, члена Спеціалізованої вченої ради Семена Ілліча Кукурудзи. Подано бібліографію праць вченого.

ББК Д8(4УКР)я1+Б1(4УКР)я1+Д821(4УКР)я1+Д8(4УКР)д С.Кукурудза я1

ISBN 966-613-218-8

© Г.Домбровська, Ф.Кіптач, 2003

© І.Ковальчук, М.Назарук,

М.Рутинський, передмова, 2003

© Львівський національний університет
імені Івана Франка, 2003

Бути адвокатами природи,
Віршити у щоденну людеи.

Гуґа

ПРОФЕСОР СЕМЕН КУКУРУДЗА – ЛЮДИНА, ВЧЕНИЙ, ПЕДАГОГ

(До 60-річчя від дня народження)

Семен Ілліч Кукурудза народився в селі Баланівка Бершадського району Вінницької області. Навчався в Баланівській та Ордівській (Радехівський район Львівської області) початкових, Бишівській семирічній школах. Середню школу закінчив у 1961 році в с. Стоянів Радехівського району. Після закінчення середньої школи працював завідувачем господарства дитячої установи в м. Радехові (1961–1962), навчався у Львівській республіканській школі кіномеханіків (1962), служив у війську (1962–1965).

Протягом 1965–1970 років навчався на географічному факультеті Львівського державного університету імені Івана Франка. Студенти, які спеціалізувалися на кафедрі фізичної географії, слухали лекції відомих професорів: Каленика Івановича Геренчука, Івана Миколайовича Гоголева, Петра Миколайовича Цися, доцентів: Панаса Трохимовича Ващенка (професор з 1970 р.), Гаврила Петровича Міллера (професор з 1980 р.), Олександра Григоровича Топчієва (професор з 1980 р.), Михайла Семеновича Андріанова, Григорія Абрамовича Зільбера, Павла Васильовича Климовича, Михайла Матвійовича Койнова, Віталія Васильовича Лугового, Богдана Федоровича Лящука, Михайла Миколайовича Паробецького, Олени Вікторівни Скварчевської, Степана Васильовича Трохимчука (професор з 1997 р.), старших викладачів Ярослава Олександровича Кудлика, Івана Федоровича Стрельникова.

Пригадуючи студентські роки, Семен Ілліч завжди з великою вдячністю згадує своїх учителів, які вміло передавали свої знання студентам, часто організовували польові екскурсії в Карпати, Полісся й Поділля. Все це дало змогу пройти добру школу польових геоморфологічних, ґрунтознавчих і ландшафтознавчих досліджень. Навчаючись, Семен Ілліч водночас деякий час працював лаборантом Львівського відділу Географічного товариства УРСР, яке в той час очолював професор

К. Геренчук. В обов'язки лаборанта входило вести метеорологічні спостереження на університетській метеостанції, яка знаходилася у районі Погулянки. За роботу метеостанції відповідала тоді Галина Львівна Проць-Кравчук, яка щиро ділилася набутим досвідом з молодим працівником.

Виробничу практику після третього курсу (1968 р.) проходив у складі новоствореної Алтайської партії (начальник – Богдан Свидницький) Ґрунтознавчої експедиції Науково-дослідного сектору Львівського державного університету імені Івана Франка (начальник Мирон Кіт), а безпосереднім керівником тоді був начальник загону Богдан Муха, який і вчив премудростей ґрунтознавства та картографування ґрунтів в умовах степового Алтаю. Про цю першу далеку експедицію Семен Кукурудза майже через 30 років напише спогади під назвою “Епізоди Алтайської експедиції”.

Переддипломну практику присвятив дослідженню катастрофічного паводка в Горганах у 1969 році та інших шкідливих стихійних фізико-географічних процесів і явищ у складі експедиції, організованої науково-дослідною групою кафедри фізичної географії, науковим керівником якої був завідувач кафедри професор К. Геренчук, а організаційно очолював – Зенон Яцюк. Наслідком цих досліджень стала дипломна робота “Шкідливі стихійні явища і процеси в ландшафтах лісокомбінату “Осмолода”. Висока оцінка рецензента дипломної роботи – професора П. Цися та членів Державної екзаменаційної комісії стали підставою кафедрі рекомендувати Семена Кукурудзу до вступу в аспірантуру. Але можливість реалізувати цю рекомендацію він чекав чотири роки.

Після завершення навчання Семен Ілліч працює інженером-ґрунтознавцем, старшим інженером, молодшим науковим співробітником Ґрунтознавчої експедиції НДС Львівського державного університету імені Івана Франка. За цей час ним обстежено та закартовано десятки тисяч гектарів різних типів ґрунтів в Україні, Росії, Казахстані. А найважливіше – набуто великий досвід польових досліджень та

вміння бачити за одним-двома компонентами сув'язь ландшафтної системи, її генетичні корені та тенденції розвитку.

У 1974–1977 роках Семен Кукурудза навчається в аспірантурі кафедри фізичної географії під керівництвом професора К. Геренчука. Кандидатську дисертацію на тему “Теоретичні й методичні проблеми середньомасштабних ландшафтних досліджень (на прикладі Волинської області)” захищає у 1979 році в Спеціалізованій Вченій Раді з захисту докторських дисертацій Сектору географії Інституту геофізики Академії наук УРСР (нині Інститут географії НАН Ук-раїни). З особливою повагою і теплотою він згадує наукового керівника, відомого українського вченого – професора, доктора географічних наук, почесного члена Географічного товариства СРСР, завідувача (1954–1974), професора (1974–1984) кафедри фізичної географії Каленика Івановича Геренчука, а також інших викладачів кафедри і факультету.

У 1978 році Семена Кукурудзу обирають асистентом, а в 1980 році – доцентом кафедри фізичної географії Львівського державного університету імені Івана Франка, на якій він працює до 1988 року. У тому ж році створюється кафедра раціонального використання природних ресурсів і охорони природи, одним з фундаторів якої став і він, і на якій працює до цього часу – спочатку доцентом, а з 2000 року – професором. У 2002 році йому присвоєно вчене звання професора кафедри раціонального використання природних ресурсів і охорони природи, а в 2003 році – як обраного за конкурсом призначають завідувачем цієї ж кафедри.

Наукова географічна громадськість знає Семена Кукурудзу як автора численних праць з теорії і методики ландшафтознавства, метризації і моніторингу ландшафтних систем, оцінки наслідків антропоїчного впливу на ландшафтні системи та стану екологічної ситуації в західному регіоні України, гідроекологічних проблем суходолу, історичних та освітніх аспектів географії та краєзнавства. З часу виходу першої публікації минуло понад 30 років. За цей час він опублікував 2 монографії (у співавторстві), 6 навчальних

посібників (в тому числі з грифом Міністерства освіти України), десяток методичних рекомендацій, біля сотні статей у престижних вітчизняних та зарубіжних часописах і збірниках. Гострі екологічні проблеми регіону, географічна й екологічна освіта, ювілейні дати визначних вчених є предметом його виступів у періодичній пресі, на телебаченні, перед учителями та громадськістю.

Наукові інтереси професора Семена Кукурудзи охоплюють широке коло питань, які загалом вписуються в такі основні шість напрямків:

1. Теорія, методика і практика ландшафтних досліджень

До цього напрямку досліджень можна віднести праці, присвячені: класифікації природних територіальних комплексів та обґрунтуванню ландшафтних аксіом і постулатів, які покладено в основу теорії ландшафтознавства; визначенню ландшафтної інформативності тематичних природничих карт та особливостям її використання в ландшафтних дослідженнях, аналізові спорідненості територіальних структур фізико-географічних карт; плануванню польових ландшафтних досліджень для потреб середньомасштабного ландшафтного картографування; алгоритмізації процесу середньомасштабних ландшафтних досліджень, процесам антропізації і трансформації ландшафтних систем. Карта фізико-географічного районування території Волинської області, складена на ландшафтній основі за участю К. Геренчука і С. Семенюка, опублікована в російсько- і україномовних виданнях Атласу Волинської області (1990, 1991).

2. Метризація й моніторинг ландшафтних систем та їх компонентів

Цій проблематиці присвячена колективна монографія “Моніторинг природних комплексів”, більшість розділів якої написані Семеном Кукурудзою. У монографії обґрунтовано

концептуальні засади моніторингу природного довкілля загалом і національної системи, зокрема; проаналізовано інформацію про стан природних компонентів та ресурсів Західного регіону України; обґрунтовано принципи вибору підконтрольних геосистем для потреб моніторингу; проаналізовано існуючу систему контролю природного довкілля у межах Львівської та Волинської адміністративних областей і всього українсько-польського прикордоння. Помітною подією в ландшафтознавстві зокрема, стала публікація в Українському географічному журналі за 1999 рік (друге число) статті “Метризація ландшафтних систем: сутність і проблеми”, в якій теоретично обґрунтовано доцільність розвитку нового наукового напрямку – *ландшафтометрії* – як складової частини ландшафтознавства, у якій розглядаються теоретичні, методичні і прикладні аспекти метризації ландшафтних систем, визначено завдання, структуру, зміст, та прикладну спрямованість. На дальший розвиток цього напрямку спрямована низка праць, які розкривають: методологічні підходи до метризації ландшафтних систем та їх компонентів, становлення ландшафтометрії як цілісного відгалуження сучасного ландшафтознавства, його сутнісні, метричні та екологічні параметри тощо. В цьому напрямі успішно працюють учні професора – кандидати географічних наук Федір Кіпчач та Михайло Рутинський. Монографії “Метризація екологічного стану земельних ресурсів лісостепових ландшафтів”(співавтор Ф. Кіпчач) та “М. Рутинський. Метризація екологічних станів ландшафтних систем (За редакцією професора С. І. Кукурудзи)”, що вийшли друком у 2002 році, є практичним втіленням новітніх ідей вченого.

3. Оцінка стану природних ресурсів та наслідків антропогенного впливу на ландшафтні системи.

Стан екологічної ситуації в Україні

Цей напрям охоплює праці, присвячені теретичним, методичним і прикладним питанням природної і антропогенної

трансформації територіальних і аквально-ландшафтних систем. Концептуальні засади проблеми антропоїзації в концентрованому вигляді викладені вченим у праці “Теоретичні аспекти дослідження антропоїзації ландшафтних систем” (2000), у якій він на підставі новітніх поглядів вітчизняних та зарубіжних учених обґрунтовує фундаментальні поняття: *ландшафтна система та її параметри, метризація, функції, стійкість, стан тощо*. Всі ці поняття мають “працювати” на уніфіковану методику вивчення антропоїчного впливу на ландшафтні системи.

Ґрунти, води і біоценози, які разом з літогенною основою становлять ландшафтні системи – перебувають в полі зору вченого протягом всього періоду його наукової діяльності. Це досить легко пояснити, адже багаторічна професійна робота ґрунтознавцем дала ключ до розуміння всього природно-територіального комплексу, а від нього – до розуміння ролі всіх інших компонентів ландшафту. Питанням антропоїчної трансформації ландшафтних систем та їх компонентів присвячено чимало публікацій. В цьому напрямку успішно працюють учні професора – кандидати географічних наук Ірина Койнова та Олександра Федунь.

4. Гідроекологічні проблеми суходолу України

Цим проблемам професор Семен Кукурудза присвятив навчальний посібник “Гідроекологічні проблеми суходолу”, схвалений Міністерством освіти і науки України. Окрім традиційних розділів стосовно обсягів, обліку, використання й забруднення водних ресурсів світу й України, в ньому містяться такі актуальні проблеми як принципи й підходи до водогосподарського районування в умовах України, оригінальна класифікація річок України, зарубіжні системи моніторингу вод тощо. Значна увага приділена обґрунтуванню поняття “гідрогенні природні явища і процеси” та характеристиці катастофічних повеней і паводків, селів і зсувів, водноерозійних і карстових процесів, природним і антропоїчним

причинам їх виникнення та розвитку. Не менше уваги приділено питанням раціонального використання й охорони водних ресурсів, головними з яких є вдосконалення технології водоемких виробництв, вдосконалення обліку і контролю за забрудненням води, зменшення втрат води внаслідок її транспортування до водокористувача тощо. Прізвище вченого неодноразово зустрічається як автора статей про річки західного регіону в Географічній енциклопедії України та в наукових журналах і збірниках, присвячених гідроекологічним проблемам суходолу. Методиці оцінки гідроенергетичних ресурсів малих річок присвячено тексти лекцій, опрацьовані разом з кандидатом географічних наук Марією Сиротюк та аспіранткою Тетяною Кравченко.

5. Географічна освіта й екологічне виховання

На тему вищої географічної освіти написано чимало праць – від методичних розробок про проходження практик до солідних навчальних посібників, про які йшлося вище. Найпопулярнішими з них є навчальний посібник “Гідроекологічні проблеми суходолу”, лабораторні практикуми “Біогеографія” (два видання – 1990 і 2000 рр.) та “Аналіз якості природних вод” (співавтор Світлана Турій, 1994), якими користуються студенти-географи й екологи не лише Львівського університету, а й інших вузів. Окремою брошурою вийшла його праця в серії “Комплексна система управління якістю підготовки спеціалістів” (Абітурієнт, Ч. 2), присвячена організаційним питанням роботи з учнівською молоддю та абітурієнтами, які прагнуть навчатися у Франковому університеті. Декілька науково-методичних розробок він присвятив питанням навчальних і виробничих практик студентів, а також опублікував понад десяток статей в періодичній пресі на теми екологічного виховання молодого покоління. Окремі з них передруковувалися всеукраїнським часописом “Географія, краєзнавство і туризм”.

Семен Ілліч виступав на телебаченні стосовно захисту малих річок та водойм від забруднення, охорони міських зелених насаджень та на інші природоохоронні теми. Він часто вживає улюблені афоризми: "Природа написана мовою математики"(Г. Галілей) – і додає: "Оволодіймо цією мовою!"; "Якщо ми прагнемо досягнути певної злагоди з Природою, то нам у більшості випадків слід погодитися на її умови" (Р. Ріклефс). І від себе: "Іншої альтернативи не існує!"; "Людство загине від невміння користуватися силами Природи і від незнання справжнього світу" (напис на піраміді Хеопса) – "Пізнаймо цей світ і правильно користуймося силами Природи!"; "Природа – єдина книга, зміст якої однаково важливий на всіх її сторінках" (Й. Гете) – і знову від себе: "Будьмо уважними, не пропустімо сутності життя!"; "Природа має дуже багато нахлібників та визискувачів. Географи мають бути її адвокатами!".

6. Історія географічної науки та географічне краєзнавство

Історичну проблематику Семен Кукурудза розпочав розробляти ще в студентські роки. Із його спогадів ми дізналися про те, що він ще третьокурсником під керівництвом тоді старшого викладача, а нині професора факультету міжнародних відносин Степана Трохимчука, підготував доповідь про географічні дослідження Галичини в австрійський період, і виголосив її на студентській науковій конференції у присутності викладачів факультету, серед яких були поважні метри географічної науки – Опанас Ващенко, Каленик Геренчук, Петро Цись. У доповіді чільне місце зайняв аналіз праць фундатора української наукової географії – Степана Рудницького, якого щойно два роки тому (1965 р.) було реабілітовано, і про якого в науковій літературі, як і в засобах масової інформації, нічого не повідомлялося. Доповідь викликала небезпечний інтерес і жваву полеміку. Але, як згадує сам доповідач, тоді доцент О. Т. Ващенко і професор П. М. Цись, оцінюючи наукову спадщину академіка Степана Рудницького,

більше акцентували на його “помилкових поглядах”, зокрема в антропогеографії та політичній географії, і не радили переоцінювати наукову спадщину вченого. Лише через 28 років деякі матеріали цієї доповіді вдалося опублікувати під назвою “Штрихи до історії географічного вивчення Галичини” (спів-автор Степан Трохимчук).

В останні роки вчений опублікував декілька статей, присвячених географу і краєзнавцю Якову Миколаєвичу, автору першої україномовної географічно-краєзнавчої монографії в Галичині. Цю непересічну постать він вперше відкрив ще в студентські роки, коли готував згадану вище першу наукову доповідь, але науковий спадок та особистість ученого розкрив лише тепер. Низка праць Семена Кукурудзи присвячена історії розвитку ландшафтознавства загалом і середньомасштабних ландшафтних досліджень зокрема, а також десятирічному ювілею кафедри раціонального використання природних ресурсів і охорони природи .

Окремі праці присвячені таким визначним постаттям, як Лев Берг, Павло Тутковський, Петро Погребняк, Микола Вавилов (неопублікована), Степан Стойко, Юрій Туниця. Але найчастіше Семен Ілліч звертається до постаті свого вчителя – незабутнього Каленика Івановича Геренчука, якому присвятив не одну публікацію: від першої статті в університетській багатотиражці, опублікованій до 75-річчя від дня народження вченого, до статті в “Географічній енциклопедії України” та “Енциклопедії Львівського національного університету імені Івана Франка”, що готується до видання. З ініціативи Семена Кукурудзи і за його редакцією в серії “Бібліографія вчених України” опубліковано покажчик праць Каленика Геренчука (до 90-річчя від дня народження). До цього видання він підготував передне слово, вступну статтю та здійснив наукову редакцію. У даний час Семен Кукурудза працює над книгою праць професора Каленика Геренчука із серії “Постаті українського землезнання”, зініційованій і започаткованій професором Олегом Шаблієм.

Чверть століття Семен Кукурудза викладає на географічному факультеті Львівського національного університету імені Івана Франка. За цей час він розробив такі спецкурси, як, “Ландшафтне картографування”, “Географічні основи природокористування”, “Моніторинг природних комплексів”, “Гідроекологічні проблеми суходолу”, “Організація природоохоронної діяльності”, які й нині залишаються актуальними. Протягом тривалого часу він читає нормативний курс “Біогеографія з основами екології”, з якого підготував лабораторний практикум (1990, перероблений і доповнений у 2000 році). Цей навчальний посібник користується популярністю не тільки серед студентів-географів Львівського, а й інших вузів. У поточному році Семен Кукурудза планує закінчити роботу над підручником “Біогеографія”, над яким працює впродовж останніх років. Він є автор навчального посібника, рекомендованого Міністерством освіти України “Гідроекологічні проблеми суходолу” (1999), що отримав схвальні відгуки фахівців, а також лабораторного практикуму “Аналіз якості природних вод” (співавтор Світлана Турій).

Лекції С.І.Кукурудзи мають “академічний” стиль, чітко структуровані, обов’язково подається література для самостійного опрацювання, вони інформативні, акцентовані на проблемність і водночас доступні для сприйняття. Окремі з них охоче слухають вчителі географії та слухачі Малої академії наук .

Професор Семен Кукурудза – суспільно активна особистість. За час своєї праці в університеті він виконував чимало відповідальних службових та громадських доручень – заступника декана, відповідального секретаря Приймальної комісії, голови екзаменаційної комісії з географії, члена ДЕКу, а також – голови Державної екзаменаційної комісії з географії у Волинському державному університеті імені Лесі Українки. З часу заснування кафедри раціонального використання природних ресурсів і охорони природи, був заступником завідувача, організатором навчальної і наукової роботи. Шість років тому за дорученням деканату географічного факультету

та за його активної участі на кафедрі відкрито другу спеціалізацію – “менеджмент природоохоронної діяльності”, що дало змогу готувати фахівців для природоохоронних структур.

За дорученням керівництва Семен Кукурудза чимало зусиль приклав для відновлення роботи Спеціалізованої ради з захисту кандидатських дисертацій (1994) за спеціальностями: 11.00.01 – фізична географія, геофізика і геохімія ландшафтів; 11.00.02 – економічна і соціальна географія; 11.00.11 – конструктивна географія і раціональне використання природних ресурсів. Він є членом Вченої ради географічного факультету, членом секції екології, загальної біології та охорони природи Державного Західного наукового центру НАН та Міністерства освіти і науки України, член-кореспондентом Української екологічної академії наук, членом Українського географічного товариства, Наукового товариства імені Т. Шевченка, Українського товариства охорони природи, членом редколегії “Вісника Львівського університету (серія географічна)”.

Протягом останніх шести років професор Семен Кукурудза підготував п'ять кандидатів географічних наук: трьох аспірантів – Ірина Койнова, Олександра Федунь і Михайло Рутинський та двох пошукувачів – Марія Сиротюк і Федір Кіпчач. Під його керівництвом виконують кандидатські дисертації аспірантка Наталя Блажко та пошукувачі Зоряна Мельник і Василь Петранівський. Він є співкерівником наукової держбюджетної теми “Географічні проблеми західного регіону України” (керівник професор Федір Заставний) та один з виконавців теми “Підготовка переліку природних комплексів для формування національної екомережі (в окремому коридорі чи регіоні)” (керівник – головний науковий співробітник Інституту Географії НАНУ, професор Володимир Пащенко). Вчений багаторазово брав участь у комісіях з екологічної експертизи промислових, сільсько- і лісогосподарських об'єктів, а також з оцінки навчально-методичної, наукової та виховної роботи навчальних закладів. Як науковець, Семен

Кукурудза підтримує тісні контакти з ученими Інституту географії НАН України – професором Володимиром Пащенком, п.н.с., к.г.н. Володимиром Гриневецьким, п.н.с., к.г.н. Василем Давидчуком, Київського національного університету імені Тараса Шевченка – професорами Петром Шищенком (член-кор. АПН), Валентином Хільчевським, Михайлом Гродзинським, Харківського – професорами Володимиром Неком та Ігорем Черваньовим, Одеського – професором Олександром Топчієвим, Чернівецького – професорами Ярославом Жупанським, Василем Гуцуляком, Мирославом Кирилюком, Валерієм Руденком, Вінницького педуніверситету – професором Григорієм Денисиком і доцентом Анатолієм Гудзевичем, Волинського університету – усіма викладачами географічного факультету, головно професорами Володимиром Мельником та Олексієм Краснопольським, доцентом Петром Чемерисом, заступниками декана Федором Тарасюком та Михайлом Мельнійчуком, Тернопільського педуніверситету – професорами Ольгою Заставецькою, Іваном Пушкарем, Йосипом Свинком, Любомиром Цариком, доцентами – Ярославом Мариняком, Ігорем Дітчуком, Андрієм Кузишиним.

У складі делегації Львівського університету Семен Кукурудза взяв участь у підписанні Програми співпраці з Університетом ім. Марії Кюрі-Склодовської в Любліні (Польща, 1986), проходив наукове стажування в цьому ж університеті (1990), взяв участь у науковій конференції (1993) та IV-му з'їзді Всепольського Географічного товариства (1994), де мав змогу познайомитися з таким відомими польськими географами, як Єжи Кондрацький і Ян Ернст, а також професорами Станіславом Узяком (у 1986 р. – ректор), Генріхом Маруцаком, Йозефом Войтановичем (директором Інституту наук про Землю), Кшиштофом Войцеховський, Мар'яном Герасим'юком (діючий ректор), Яном Бурачинським, Здіславом Міхальчеком, Єдутом Річардом, Крістіною Герасим'юк та іншими вченими. Стажування в Білоруському університеті (1991) дало йому змогу познайомитися з лімнологічною школою відомого вченого-професора Ольги Якушко, ланд-

шафтознавчою – професора Галини Марцинкевич, ґрунтознавчо-меліоративною – професора Валерія Аношка, наукові досягнення яких були використані в навчальному процесі й наукових пошуках.

За активну науково-педагогічну працю Семен Кукурудза нагороджений Почесною Грамотою Мінвузу СРСР, премією та Подяками Ректора університету – професора Івана Вакарчука.

Своє 60-річчя професор Семен Кукурудза зустрічає у розквіті творчих сил, які він спрямовує на виховання еліти української нації й держави. Бажаємо йому доброго здоров'я, творчого натхнення та вагомих успіхів на життєвому шляху.

*Іван Ковальчук,
Микола Назарук,
Михайло Рутинський*

ОСНОВНІ ДАТИ ЖИТТЯ І ДІЯЛЬНОСТІ СЕМЕНА КУКУРУДЗИ

- 1 серпня 1943 Народився в с. Баланівка Бершадського району Вінницької області.
- 1950, вересень – Навчався в Баланівській, Ордівській
1957, червень (Радехівський район Львівської області)
початкових, Бишівській семирічній школах.
- 1957, червень – Працював на різних роботах у місцевому
1958, серпень колгоспі
- 1958, вересень – Навчався в Стоянівській середній школі
1961, червень Радехівського району Львівської області
- 1961, липень – Працював завідувачем господарства
1962, березень дитячої установи в м. Радехові
- 1962, квітень – Навчався у Львівській республіканській
листопад школі кіномеханіків.
- 1962, листопад – Служив строкову службу в Одеському
1965, серпень військовому окрузі.
- 1965, травень Нагороджений медаллю “XX років Перемоги
у Великій Вітчизняній війні”.
- 1965, вересень – Навчався на географічному факультеті
1970, червень Львівського державного університету імені
Івана Франка.
- 1968, лютий – Лаборант Львівського відділу Географічного
червень товариства України
- 1968, липень – Технік-ґрунтознавець Алтайської партії
серпень Ґрунтознавчої експедиції Науково-
дослідного сектору Львівського державного
університету імені Івана Франка.
- 1969, червень – Практикант Карпатської експедиції у складі
серпень науково-дослідної групи кафедри фізичної
географії.

- 1970, липень – Інженер-ґрунтознавець, старший інженер
1974, серпень Ґрунтознавчої експедиції Науково-дослідного сектору Львівського державного університету імені Івана Франка.
- 1974, вересень – Аспірант кафедри фізичної географії
1977, жовтень Львівського державного університету імені Івана Франка.
- 1974, вересень – Молодший науковий співробітник
грудень Ґрунтознавчої експедиції Науково-дослідного сектору Львівського державного університету імені Івана Франка.
- 1977, листопад – Завідувач Музею землезнавства
1978, листопад географічного факультету.
- 1978, грудень – Асистент кафедри фізичної географії
1980, грудень географічного факультету
- 1979, вересень Захистив дисертацію “Теоретичні і методичні проблеми середньомасштабних ландшафтних досліджень (на прикладі Волинської області)”, подану на здобуття наукового ступеня кандидата географічних наук за спеціальністю 11.00.01 – фізична географія, геофізика і геохімія ландшафтів.
- 1979, листопад – Заступник декана географічного
1981, лютий факультету.
- 1980, грудень – Доцент кафедри фізичної географії
1988, серпень Львівського державного університету імені Івана Франка.
- 1981, лютий – Заступник відповідального секретаря
листопад Приймальної комісії Львівського державного університету імені Івана Франка.

- 1981, листопад – Відповідальний секретар Приймальної комісії Львівського державного університету імені Івана Франка.
- 1982, жовтень
- 1983, березень – Заступник секретаря парткому Львівського державного університету імені Івана Франка.
- 1988, жовтень
- 1984, лютий Присвоєно вчене звання доцента кафедри фізичної географії.
- 1984, вересень Виступ у Загребському університеті (Хорватія).
- 1985, жовтень Обраний делегатом VIII з'їзду Географічного товариства СРСР.
- 1986, вересень Нагороджений Почесною Грамотою Міністерства вищої і середньої спеціальної освіти СРСР.
- 1986, грудень Член офіційної делегації Львівського державного університету імені Івана Франка на підписанні Програми про співробітництво з Університетом Марії Кюрі-Склодовської в Любліні (Польща).
- 1988, серпень – Доцент новоствореної кафедри раціонального використання природних ресурсів і охорони природи.
- 2000, червень
- 1990, листопад Відповідальний секретар редколегії Вісника Львівського державного університету імені Івана Франка. Серія географічна (вип. 17).
- 1990, 1997–2003 Член редколегії Вісника Львівського національного університету імені Івана Франка. Серія географічна (вип. 17, 20, 23–29).

- 1990-2003 Науковий керівник і виконавець держ-бюджетних і госпдоговірних тем кафедри раціонального використання природних ресурсів і охорони природи.
- 1993, лютий Обраний членом-кореспондентом Української Екологічної Академії наук.
- 1993, серпень Нагороджений премією з оголошенням подяки ректора Львівського державного університету імені Івана Франка.
- 1994, лютий – 1996, вересень Вчений секретар Спеціалізованої вченої ради у Львівському державному університеті імені Івана Франка з захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата наук за спеціальностями:
11.00.01 – фізична географія, геофізика і геохімія ландшафтів; 11.00.02 – економічна і соціальна географія; 11.00.11 – конструктивна географія і раціональне використання природних ресурсів.
- 1995, листопад – 2003, червень Член секції екології, загальної біології та охорони природи Державного Західного наукового центру НАНУ та Міністерства освіти і науки України.
- 2000, червень – 2003, червень Професор кафедри раціонального використання природних ресурсів і охорони природи.
- 2001, вересень – 2003, червень Член Спеціалізованої вченої ради у Львівському національному університеті імені Івана Франка з захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата наук за спеціальностями: 11.00.01 – фізична географія, геофізика і геохімія ландшафтів; 11.00.04 – геоморфологія і палеогеографія.

- 2001, червень – 2003, червень Голова Державної екзаменаційної комісії з географії у Волинському державному університеті імені Лесі Українки.
- 2002, жовтень Оголошено Подяку Ректора Львівського національного університету імені Івана Франка.
- 2002, жовтень Присвоєно вчене звання професора кафедри раціонального використання природних ресурсів і охорони природи.
- 2003, червень Призначено на посаду завідувача кафедри раціонального використання природних ресурсів і охорони природи – як обраного за конкурсом

ВІД УКЛАДАЧІВ

Біобібліографічний покажчик “Семен Кукурудза” підготовано до друку з нагоди 60-ліття від дня народження Семена Кукурудзи, професора, кандидата географічних наук, члена-кореспондента Української екологічної академії наук, члена Наукового товариства імені Тараса Шевченка, завідувача кафедри раціонального використання природних ресурсів і охорони природи Львівського національного університету імені Івана Франка. Покажчик відображає науковий доробок відомого вченого-географа, ландшафтознавця, геоеколога, та історика української географії. У ньому зібрано наукові друковані праці Семена Кукурудзи, присвячені теорії, методиці і практиці ландшафтних досліджень, моніторингу й метризації стану ландшафтних систем та їх компонентів, гідроекологічним проблемам суходолу України, еколого-географічній освіті й вихованню, історії географічної науки та краєзнавству.

Матеріал покажчика систематизовано у таких розділах:

- Друковані праці Семена Кукурудзи;
- Редакційна, рецензійна та опонентська робота Семена Кукурудзи;
- Семен Кукурудза – керівник кандидатських дисертацій;
- Доповіді Семена Кукурудзи на з'їздах, наукових конференціях, симпозіумах;
- Наукове керівництво та участь вченого у виконанні держбюджетних і госпдоговірних тем та дослідницьких проектів;
- Література про вченого;
- Експедиційні дослідження Семена Кукурудзи;
- Педагогічна діяльність вченого.

Весь матеріал покажчика подано у хронологічному порядку. У межах кожного року позиції розташовані за алфавітом.

Допоміжний апарат містить алфавітні покажчики друкованих праць і наукових доповідей Семена Кукурудзи та тематичний і особовий покажчики.

*Галина Домбровська,
Федір Кінтач*

ДРУКОВАНІ ПРАЦІ СЕМЕНА КУКУРУДЗИ

1972

1. Сучасний стан та перспективи використання еродованих земель Західноподільського Придністров'я // Меліорація та ерозія ґрунтів у західних областях УРСР. – Львів: Вид-во Львів. ун-ту, 1972. – С. 81–82.
Співавт.: О. І. Болюх, М. Ф. Дорош, Н. Є. Когут, В. І. Носан, А. В. Костюченко, Ю. І. Ліскевич, В. Ф. Мевша.

1974

2. Ґрунти Любомльського району Волинської області і шляхи їх раціонального використання // Вісн. Львів.ун-ту. Сер. біол. –1974. – Вип. 7. – С. 111–117.
Співавт.: М. Г. Кіт, М. В. Кавин, З. Й. Яцюк.
3. Изменение ландшафтов Украинских Карпат под воздействием хозяйственной деятельности человека // Тез. докл. VII Всесоюз. совещ. по вопросам ландшафтоведения (современное состояние теории ландшафтоведения). – Пермь, 1974. – С. 162–163.
Співавт.: С. В. Трохимчук.

1976

4. Вчений, дослідник, педагог (до 100-річчя від дня народження академіка Л. С. Берга) // За радянську науку. – 1976. – 26 берез.
5. До методики середньомасштабного природного районування // Вісн. Львів. ун-ту. Сер. геогр. – 1976. – Вип. 10. – С. 3–6.
Співавт.: К. І. Геренчук.
6. Проблеми розвитку ландшафтознавства в Українській РСР // Матеріали III з'їзду Геогр. Товариства УРСР “Проб-

леми географічної науки в Українській РСР в період наук.-техн. Прогресу”. – К.: Наук. думка, 1976. – С. 54–64.

Співавт.: К. І. Геренчук, Г. П. Міллер, С. В. Трохимчук.

7. Про використання ландшафтної інформації ґрунтових досліджень при картуванні природних територіальних комплексів // Фізична географія та геоморфологія. – К.: Вища шк. Вид-во при Київ. ун-ті, 1976. – Вип. 16. – С. 106–110.

1977

8. К теоретическому обоснованию классификации природных комплексов // Известия ВГО. – 1977. – Т. 109. – Вып. 6. – С. 531–538.

Співавт.: К. И. Геренчук.

9. Некоторые принципиальные вопросы методики средне-масштабных ландшафтных исследований // Физическая география и геоморфология. – Киев: Выща шк. Изд-во при Киев. ун-те, 1977. – Вып. 18. – С. 18–24.

Співавт.: К. И. Геренчук.

1978

10. До обґрунтування алгоритму середньомасштабного ландшафтного картографування // Вісн. Львів. ун-ту. Сер. геогр. – 1978. – Вип. 11. – С. 19–24.

Співавт.: К. І. Геренчук.

11. К истории среднемасштабных ландшафтных исследований // Физическая география и геоморфология. – Киев: Выща шк. Изд-во при Киев. ун-те, 1978. – Вып. 19. – С. 90–96.

12. Планування польових середньомасштабних ландшафтних досліджень // Вісн. Львів. ун-ту. Сер. геогр. – 1978. – Вип. 11. – С. 32–37.

13. Теоретические вопросы среднемасштабного картографирования природных комплексов / Тез. докл. VII Всесо-

юзной конф. “Системное картографирование природных и социально-экономических комплексов”. – М.: Изд-во Московского ун-та. – 1978. – С. 143–144.

Співавт.: К. И. Геренчук.

1979

14. Земля і люди віддячать (до 75-річчя від дня народження професора К. І. Геренчука) // За радянську науку. – 1979. – 8 листоп.

15. Ландшафтные основы определения рекреационного потенциала пригородной зоны г. Львова // Проблемы охраны природы и рекреационной географии УССР. – Харьков: Изд-во Харьков. ун-та. – 1979. – С. 99–100.

Співавт.: М. З. Мальский, С. В. Трохимчук.

16. Студентській молоді – ідейний гарт (про органічну єдність навчання і виховання студентської молоді) // За радянську науку. – 1979. – 19 січ.

17. Теоретические и методические проблемы среднемасштабных ландшафтных исследований (на примере Волынской области): Автореф. дис. ... канд. геогр. наук: 11.00.01. / Сектор географии Института геофизики АН УССР. – Киев, 1979. – 25 с.

1980

18. Аналіз спорідненості територіальних структур деяких тематичних карт // Вісн. Львів. ун-ту. Сер. геогр. – 1980. – Вип. 12. – С. 105–109.

19. Ландшафтное картографирование для целей рационального природопользования // Тезисы докл. IV съезда Геогр. Общества УССР. – К.: Наук. думка. – 1980. – С. 26–27.

Співавт.: В. С. Давыдчук, А. В. Ена, И. И. Любич.

20. Не пустельною стежкою (про природоохоронне виховання молоді) // Вільна Україна. – 1980. – 19 верес.

1981

21. Програма польової географічної практики для студентів II курсу географічного факультету. – Львів: Вид-во ЛДУ, 1981. – 20 с.

Співавт.: Ю. П. Єрмоленко, П. В. Климович, Г. П. Міллер, Б. П. Муха, М. М. Паробецький, Г. А. Проць, О. А. Третьяк.

1982

22. Ландшафтные исследования для целей регионального природопользования // Вестн. Моск. ун-та. Сер. геогр. – 1982. – № 3. – С. 92–93.

Співавт.: Г. П. Миллер, О. Н. Федирко.

23. Ландшафтное картографирование для целей рационального использования природных ресурсов // Географические аспекты рационального использования природных ресурсов Украинской ССР. – К.: Наук. думка. – 1982. – С. 33–37.

Співавт.: В. С. Давыдчук, А. В. Ена, И. И. Любич.

24. Положение о подготовке и проведении приема студентов на первые курсы // Комплексная система управления качеством подготовки специалистов / Материалы, документы в 7-ми ч. – Ч. 2: Абитуриент. – Львов: Изд-во ЛГУ, 1982. – С. 6–18.

25. Структура и содержание спецкурса “Географические основы природопользования” // Вестн. Львов. ун-та. Сер. геогр. – 1982. – Вып. 13. – С. 98–102.

1983

26. Методичні вказівки до лабораторних занять з біогеографії для студентів географічного факультету. – Львів: Вид-во ЛДУ, 1983. – 20 с.

1984

27. Об оценке степени антропогенных изменений полесских и лесостепных природных комплексов // Тез. докл. респуб. конф. “Географические основы регионального природопользования” (Канев, сент. 1984 г.). – Киев: Наук. думка. – 1984. – С. 53–54.

Співавт.: И. П. Ковальчук.

28. Определение некоторых тенденций природопользования на основании анализа ландшафтной карты административной области // Вестн. Львов ун-та. Сер. геогр. – 1984. – Вып. 14. – С. 30–35.

29. Памяти Каленика Ивановича Геренчука // Вестн. Моск. ун-та. Сер. 5: География. – 1984. – № 4. – С. 97.

Співавт.: Г. П. Миллер, О. Н. Федирко.

30. Слово про вчителя (до 80-річчя від дня народження професора К. І. Геренчука) // За радянську науку. – 1984. – 13 листоп.

1985

31. Обоснование проектов природных парков на основе карты природоохранных и рекреационных объектов // Тез. докл. V съезда Геогр. общества Украинской ССР. – Киев: Наук. думка. – 1985. – С. 73–74.

Співавт.: Ю. И. Присяжнюк, Н. В. Копач, М. И. Ковалюк.

1986

32. Пути выявления антропогенных изменений природы Полесья и Вольно-Подольской возвышенности // Вестн. Львов. ун-та. Сер. геогр. – 1986. – Вып. 15. – С. 43–48.

Співавт.: И. П. Ковальчук.

1987

33. Методичні вказівки до лабораторних занять з курсу “Біо-географія з основами екології” для студентів географічного факультету. – Львів: Вид-во Львів. ун-ту. – 1987. – 18 с.
34. Определение информативности отраслевых карт при среднемасштабном ландшафтном картографировании // Тезисы докл. VI республ. науч. конференции “Картографическое обеспечение основных направлений эконом. и соц. развития Украинской ССР и ее регионов”. – Черновцы: Изд-во Чернов. ун-та. – 1987. – С. 69–70.

1988

35. Ландшафтные аспекты рационального природопользования // Вестн. Львов. ун-та. Сер. геогр. – 1988. – Вып. 16. – С. 34–36.
36. Ландшафтная составная мониторинга природной среды // Тез. докл. “Теоретические и прикладные проблемы ландшафтоведения”. – Л.: Изд-во Геогр. общества СССР. – 1988. – С. 69.

1989

37. Бар // Географічна енциклопедія України: У 3 т. – К., 1989. – Т. 1. – С. 69–70.
38. Білосток // Географічна енциклопедія України: У 3 т. – К., 1989. – Т. 1. – С. 101.
39. Болотна // Географічна енциклопедія України: У 3 т. – К., 1989. – Т. 1. – С. 114.
40. Волинська область: Природні умови і ресурси // Географічна енциклопедія України: У 3 т. – К., 1989. – Т. 1. – С. 210–212.

Співавт.: В. І. Галицький.

41. Геренчук Каленик Іванович // Географічна енциклопедія України: У 3 т. – К., 1989. – Т. 1. – С. 260.
42. За справу береться молодь (про підсумки Першої Всеукраїнської конференції молодіжних екологічних рухів) // Ленінська молодь. – 1989. – 22 квіт.
43. Крок до консолідації (про координацію зусиль екологічних рухів) // За радянську науку. – 1989. – 21 лют.

1990

44. Біогеографія з основами екології: Лабораторний практикум – Львів: Вид-во ЛДУ, 1990. – 90 с.
45. Картографічне забезпечення природоохоронних досліджень // Вісн. Львів.ун-ту. Сер. геогр. – 1990. – Вип. 17. – С. 12–17.
46. Ландшафты и природные районы // Атлас Волинской области. – М.: ГУГК. – 1990. – С. 5.
47. Ландшафтно-природоохоронна оцінка території // Тези доп. VI з'їзду Геогр. товариства УРСР “Сучасні географічні проблеми Української РСР”. – К.: Наук. думка. – 1990. – С. 36–37.
48. Про національну службу метризації і моніторингу ландшафтів // Матеріали к семінару-совещанию по координации работ, связанных с организацией природоохранного мониторинга на осушенных землях в верховьях Припяти и в пределах Шацкого государственного природного парка. – Киев: ВНПО Укр. НИИГ и М. – 1990. – С. 22–24.
49. Робоча програма геоботанічного розділу комплексної географічної практики для студентів географічного факультету. – Львів: Вид-во Львів. ун-ту, 1990. – 20 с.
50. Физико-географическое районирование // Атлас Волинской области: Карта. (масштаб 1:1000000). – М.: ГУГК. – 1990. – С. 22.

1991

51. Ландшафти і природні райони // Атлас Волинської області. – М.: ДУГК. – 1991. – С. 5.
52. Некоторые особенности проведения геоботанической практики в равнинных и горных условиях // Материалы регион. конф. “Пути повышения роли полевых практик в подготовке специалистов”. – Минск: Изд-во Минск. пед. ин-та. – 1991. – С. 298–300.
53. Пріоритетні забрудники ландшафтів міста Львова // Тези доп. наук-практ. конф. “Проблеми урбоекології і фітотомеліорації”. – Львів: Вид-во Львів. ДЛТУ. – 1991. – С. 7.
Співавт.: А. Б. Білоус, М. І. Сиротюк.
54. Розробка серії карт для оцінки еколого-географічної ситуації адміністративного району // Тези доп. І респуб. наук. конф. “Проблеми раціонального використання, охорони та відтворення природно-ресурсного потенціалу Української РСР”. – Чернівці: Вид-во Чернів. ун-ту. – 1991. – С. 73.
Співавт.: М. І. Сиротюк.
55. Сірчаний виробничий комплекс в економічному потенціалі Львівської області // Тези доп. І респуб. наук. конф. “Проблеми раціонального використання та відтворення природно-ресурсного потенціалу Української РСР”. – Чернівці: Вид-во Чернів. ун-ту. – 1991. – С. 144–145.
Співавт.: А. Б. Білоус.
56. Фізико-географічне районування // Атлас Волинської області. Карта. Масштаб 1:1000000. – М.: ДУГК. – 1991. – С. 22.
Співавт.: К. І. Геренчук, С. І. Семенюк.

1992

57. Соціально-екологічні наслідки функціонування сірчаного виробничого комплексу // Вісн. Львів. ун-ту. Сер. геогр. – 1992. – Вип. 18. – С. 98–101.

Співавт.: Л. Б. Білоус.

58. Organizacja monitoringu na obszarach Ukrainy graniczących z Polską // Edukacja ekologiczna i ochrona środowiska na pograniczach. – Tomaczow Lubelski; Lwow. – 1992. – S. 93–98.

Співавт.: В. Mucha.

1993

59. Адвокати природи і людини (про прикладне застосування наукових розробок кафедри раціонального використання природних ресурсів і охорони природи) / Інтерв'ю взяла М.Жишкович // Просвіта. – 1993. – № 21 (Черв.).

60. Екологічні аспекти довкілля Львівщини // Тези доп. наук. конф. “Географія населення України і умови його життєдіяльності”. – Луцьк, 1993. – С. 185–186.

Співавт.: М. С. Нижник, Н. О. Гумницька, В. В. Юзефович.

61. Концепція управління в організації національної служби геосистемного моніторингу як передумова збереження цілісності і якості геосистем // Тези доп. Міжнар. наук.-практ. конф. “Карпати – український міст в Європу. Проблеми і перспективи”. – Львів, 1993. – С. 155–156.

Співавт.: Н. О. Гумницька, О. Я. Гумницька.

62. Некоторые особенности озер Шацкого ландшафта и тенденции их изменения // Тез. докл. науч. конф. “Экологические аспекты изучения эрозионных, русловых и устьевых процессов”. – Воронеж, 1993. – С. 60–62.

63. Принципові питання розбудови моніторингу геосистем та забезпечення екологічної безпеки // Тези доп. Міжнар.

наук.-практ конф. “Карпати – український міст в Європу. Проблеми і перспективи”. – Львів. – 1993. – С. 156–158.

64. Природоохоронне краєзнавство як система екологічної освіти і виховання учнів // Проблеми екологічної освіти і виховання: Зб. наук.-метод. праць МІАРЕП. – Львів, 1993. – Т. 2. – С. 90-91.

Співавт.: Г. Я. Ковальчук.

65. Проблемні питання в курсі “Моніторинг природного середовища” та особливості їх тлумачення // Проблеми екологічної освіти і виховання: Зб. наук.-метод. праць МІАРЕП. – Львів, 1993. – Т. 2. – С. 120–124.

66. Унікальність природних комплексів Подільських Товтр та актуальність їх охорони // Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. “Подільський національний природний парк: доцільність і проблеми створення”. – Кам’янець-Подільський. – 1993. – С. 81–83.

67. Фахова підготовка географів і проблеми практик // Тези доп. “Проблеми географічної освіти в Україні”. – К., 1993. – С. 131–132.

1994

68. Аналіз якості природних вод: Лаборат. практик. – Львів: Вид-во ЛДУ, 1994. – 36 с.

Співавт.: С. М. Турій.

69. Був такий учений – Каленик Геренчук (до 90-річчя від дня народження професора К. І. Геренчука) // Молода Галичина. – 1994. – 13 груд.

70. Визначення якості природних вод у контексті моніторингу геосистем: Тексти лекцій. – Львів: Вид-во ЛДУ, 1994. – 80 с.

71. Вчений, педагог, громадянин – професор Каленик Іванович Геренчук // Каленик Іванович Геренчук (до 90-річчя від дня народження) / Уклад.: Г. М. Домбровська, М. І. Костащук; Відп. ред. С. І. Кукурудза. – Львів: Вид-во ЛДУ, 1994. – С. 5–11. – (Біобібліографія вчених України).
72. Геренчук Каленик Іванович // Хрестоматія з географії України / Ред. П. О. Масляк, П. Г. Шищенко. – К.: Генеза, 1994. – С. 41–42.
73. Моніторинг геосистем як пріоритетна еколого-географічна проблема // Матеріали міжнар. наук.-практ. конф. “Проблеми комплексного використання і охорони мінеральних вод типу “Нафтуса”, рекреаційних ресурсів та перспективи розвитку Сатанівської курортної зони”. – Сатанів, Хмельницької області, 1994. – С. 16–18.
74. Переднє слово // Каленик Іванович Геренчук (до 90-річчя від дня народження) / Уклад.: Г. М. Домбровська, М. І. Костащук; Відп. ред. С. І. Кукурудза. – Львів: Вид-во ЛДУ, 1994. – С. 3–4. – (Біобібліографія вчених України).
75. Принципові питання розбудови моніторингу геосистем // Вісн. Львів ун-ту. Сер. геогр. – 1994. – Вип. 19. – С. 22–25.
76. Проблеми розвитку альтернативної енергетики в Карпатському регіоні // Матеріали наук. конф. “Проблеми географії України”. – Львів, 1994. – С. 124–125.
Співавт.: М. І. Сиротюк, Л. Б. Білоус.
77. Регіонально-історичні аспекти ландшафтознавчих студій в Україні // Матеріали наук. конф. “Проблеми географії України”. – Львів, 1994. – С. 23–24.
78. Jezioro Piaseczno i jego okolice // Ogólnopolski Zjazd Polskiego Towarzystwa Geograficznego: Przewodnik wycieczkowy. – Lublin, 1994. – S. 175–177.
79. Opis trasy drugiego dnia wycieczki na terenie Ukrainy Jagodin – Luboml – Szack – jez. Świtaż – jez. Piaseczno – Rostań – Jagodin // Ogólnopolski Zjazd Polskiego Towarzystwa Geog-

raficznego: Przewodnik wycieczkowy. – Lublin, 1994. – S. 165–167.

Співавт.: A. Bogucki, P. Wołoszyn, J. Krawczuk.

1995

80. Досвід та перспективи дослідження геосистем Шацького природного національного парку // Матеріали наук.-практ. конф. “Проблеми становлення і функціонування новостворених заповідників”. – Гримайлів, 1995. – С. 197.

Співавт.: І. Б. Койнова.

81. Еколого-географічні передумови природоохоронного співробітництва в Єврореєні “Буг” // Єврореєні Буг: Проблеми транскордонного співробітництва. – К.: Вид-во Мін. Освіти України, 1995. – С. 133–134.

Співавт.: І. Б. Койнова.

82. Моніторинг природних комплексів. – Львів: Ред.-вид. від. Львів. ун-ту, 1995. – 144 с.

Співавт.: П. М. Артеменко, Л. Б. Білоус, О. Д. Гречух, І. М. Волошин, Н. О. Гумницька, М. І. Нижник, Г. Ф. Карпенко, Б. П. Муха, М. І. Сиротюк, С. А. Ющенко.

83. Особливості антропогенного навантаження на природні комплекси Шацького природного національного парку // Тези доп. VII з'їзду УГТ. – К., 1995. – С. 119–120.

Співавт.: І. Б. Койнова.

84. Штрихи до історії географічного вивчення Галичини // Матеріали Всеукр. наук. конф. “Історія української географії і картографії” (присвяченої 95-річчю від дня народження професора Володимира Кубійовича). – Тернопіль, 1995. – С. 147–150.

Співавт.: С. В. Трохимчук.

85. The problem of geosystems' monitoring in a context of state nature-protective policy in Ukraine // Ways to solve interconnected problems of the natural environment and development of border terrains in Ukraine, Poland, Slovak: Collec-

tion of science and methodical papers. – Lviv, 1995. – Vol. 3. – P. 123–128.

1996

86. Бальнеологічні курорти як соціоекологічні феномени // Питання соціоекології / Матеріали Першої Всеукр. наук.-практ. конф. “Теоретичні та прикладні аспекти соціоекології”. – Львів, 1996. – Т. 2. – С. 76–77.
Співавт.: А. Гела, С. В. Трохимчук, О. В. Федунь.
87. Із досвіду роботи екологічного обстеження міських ландшафтів: Конспект. – Львів: Вид-во Львів. ін-ту післядипломної пед. освіти, 1996. – № 3. – С. 56–64.
Співавт.: Я. О. Чопик.
88. Методика оцінки гідроенергетичних ресурсів малих річок (на прикладі Закарпаття). – Львів: Ред.-вид. від. Львів. ун-ту, 1996. – 70 с.
Співавт.: М. І. Сиротюк, Т. Я. Кравченко.
89. Моніторинг довкілля як передумова оптимізації соціоекосистем // Питання соціоекології: Матеріали Першої Всеукр. наук.-практ. конф. “Теоретичні та прикладні аспекти соціоекології”. – Львів, 1996. – Т. 1. – С. 60–61.
Співавт.: Н. О. Гумницька.
90. Оценка воздействия на окружающую среду реконструкции и техпереоснащения Бурштынской ГРЭС // Геоэкологічні дослідження екосистем України. – К.: Манускрипт, 1996. – С. 100–107.
Співавт.: Ю. Ю. Туниця, В. Г. Здановский, Б. А. Невелюк.

91. A régió energetikai fejlesztésének programja es e program végrehajtásának mechanizmusa // I. Nemzetközi-regionális környezeti fejlesztési konferencia, március 28–29 1996. – Megyháza; Voroshoza, 1996. – S. 18.
Співавт.: M.Sirotuk.
92. Krajobrazy obwodu Wołyńskiego i sieć ich monitoringu // Euroregion Bug. – Lublin, 1996. – Tom 3: Środowisko przyrodnicze jako płaszczyzna współpracy transgranicznej. – S. 19–24. – (Politechnika Lubelska).
93. Project of the international program “The Western Bug” // The regional Ecological problems: Scientific Works of IIAREP. – Lublin, 1996. – Vol. 1. – P. 71–73.

1997

94. Бальнеологічні ресурси Передкарпаття як основа функціонування санаторно-курортної субгалузі // Укр. геогр. журнал. – 1997. – № 1 (17). – С. 35–38.
Співавт.: С. В. Трохимчук, О. В. Федунь.
95. Гідрогенні та антропогенні чинники деградації земель Західного регіону України // Труды Межгосуд. научн. конф. “Современные проблемы охраны земель”: В 3 ч. – К.: СОПС. – Ч. 2. – 1997. – С. 236–237.
Співавт.: Ф. Я. Кіпчач, І. Б. Койнова.
96. Еколого-геоморфологічна оцінка гідрогенних явищ та процесів Подільського Придністров'я // Матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. “Українська геоморфологія: стан і перспективи”. – Львів: Меркатор, 1997. – С. 134–137.
Співавт.: Ф. Я. Кіпчач, М. Й. Рутинський.
97. Зміна еколого-географічної ситуації внаслідок антропогенного впливу на геосистеми Шацького ландшафту // Вісн. Львів. ун-ту. Сер. геогр. – 1997. – Вип. 20. – С. 63–67.
Співавт.: І. Б. Койнова, О. Б. Ривчук.

98. Degradacja środowiska naturalnego Ukrainy a zdrowie // Człowiek i Przyroda (Lublin). – 1997. – Nr 7 (Jesień). – S. 77–80. – (Katolicki Uniwersytet Lubelski. Sekcja Filozofii Przyrody i Ochrony Środowiska).

Співавт.: I.Kojnowa.

99. Hydrogenic processes and their display at the landscapes in transcarpathians region // Proceedings of the second international regional conference on environmental and economical development, Oct. 17–18, 1997, Nyíregyháza: County Hall (Hősök tere 5). – Nyíregyháza, 1997. – P. 89–93.

1998

100. Академік П. Тутковський, його сучасники та послідовники – дослідники ландшафтів Волині // Українське Полісся: вчора, сьогодні, завтра: Зб. наук. праць. – Луцьк: Надстир'я, 1998. – С. 22–25.

101. Антропогенна трансформація Шацького ландшафту протягом ХХ століття // Укр. геогр. журнал. – 1998. – № 1 (21). – С. 37–41.

Співавт.: І. Б. Койнова.

102. Геоecологічні аспекти використання гідроенергетичного потенціалу малих річок Карпат // Укр. геогр. журнал. – 1998. – № 2 (22). – С. 26–30.

Співавт.: І. П. Ковальчук, М. І. Сиротюк.

103. Епізоди Алтайської експедиції // Вісн. Львів. ун-ту. Серія геогр. – 1998. – Вип. 23: Генезис, географія і екологія ґрунтів (до 40-річчя започаткування великомасштабних ґрунтових обстежень в Україні). – С. 380–383.

104. Ландшафти та природні райони північно-західного прикордоння України // Вісн. Львів. ун-ту. Сер. геогр. – 1998. – Вип. 21: Географія України (регіональні проблеми). – С. 58–64.

1999

105. Гідроекологічні проблеми суходолу: Навч. посіб. / За ред. проф. В. Хільчевського. – Львів: Світ, 1999. – 232 с.
106. Метризація ландшафтних систем: сутність і проблеми // Укр. геогр. журнал. – 1999. – № 2 (26). – С. 6–10.
107. Оцінка екоситуації в агроландшафтах за вмістом гумусу в орному горизонті ґрунтів // Вісн. Дніпропетр. держ. аграрного ун-ту. – 1999. – № 1–2. – С. 122–124.
Співавт.: Ф. Я. Кіпчач.

2000

108. Антропізація природного довкілля як провідний чинник формування етнокультурного ландшафтного різноманіття // Проблеми ландшафтного різноманіття України: Зб. наук. праць. – К., 2000. – С. 71–76.
Співавт.: М. Й. Рутинський.
109. Біогеографія: Лабор. практик. – 2-е вид., перероб. і доп. – Львів: Вид. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2000. – 118 с.
110. До методики оцінювання екоситуації в ландшафтних системах за вмістом важких металів // Укр. геогр. журнал. – 2000. – № 4 (32). – С. 35–39.
Співавт.: Ф. Я. Кіпчач.
111. Ландшафтознавчі праці академіка Петра Степановича Погребняка // Наук. вісн. Укр. ДЛТУ. – 2000. – Вип. 10.4. – С. 13–17.
112. Професор Каленик Іванович Геренчук – видатний український геоморфолог, ландшафтознавець, созолог (до 95-річчя від дня народження) // Вісн. Львів. ун-ту. Сер. геогр. – 2000. – Вип. 26. – С. 251–256.
113. Соціоекологічні параметри великих міст України // Наук. вісн. Укр. ДЛТУ. – 2000. – Вип. 10.4. – С. 151–155.

114. Становлення ландшафтометрії як цілісного напрямку науки про ландшафт // Україна та глобальні процеси: географічний вимір: Зб. наук. праць: У 3 т. – Київ; Луцьк: Ред.-вид. від. “Вежа” Волин. держ. ун-ту ім. Лесі Українки, 2000. – Т. 2. – С. 51–54.
Співавт.: М.Рутинський.
115. Сутнісні та метричні параметри ландшафтних систем // Ландшафти і сучасність: Зб. наук. праць: – Київ; Вінниця, 2000. – С. 52–57.
116. Теоретичні аспекти дослідження антропізації ландшафтних систем // Вісн. Львів. ун-ту. Сер. геогр. – 2000. – Вип. 26. – С. 17–22.
117. Штрихи до концепції розвитку кафедри в наступному десятиріччі // Вісн. Львів. ун-ту. Серія геогр. – 2000. – Вип. 26. – С. 261–263.

2001

118. Із досвіду роботи екологічного обстеження міських ландшафтів // Краєзнавство. Географія. Туризм. – 2001. – № 19 (216). – С 10–11.
Співавт.: Я. Чопик.
119. Ландшафтометрическое направление в исследовании геоэкологического состояния природных и природно-антропогенных систем // Тез. док. Междунар. науч. конф. “Теоретические и прикладные проблемы геоэкологии”. – Минск. – 2001. – С. 111–113.
Співавт.: М. И. Рутынский.
120. Професору Юрію Туниці 60 років // Історія української географії: Всеукр. наук.-теорет. часопис. – Тернопіль: Підруч. і посіб., 2001. – Вип. 3. – С. 73–74.
121. Шості Погребняківські читання // Укр. геогр. журнал. – 2001. – № 1 (33). – С. 69–70.

2002

122. Геоморфологічні праці професора Каленика Геренчука // Геоморфологічні дослідження в Україні: минуле, сучасне, майбутнє / Матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. до 50-річчя кафедри геоморфології і палеогеографії Львівського національного університету імені Івана Франка (18–20 жовт. 2000 р.). – Львів: Вид. центр ЛНУ ім. І. Франка. – 2002. – С. 68–73.
123. Гідрогенні процеси в ландшафтах заходу України // Гідрологія, гідрохімія і гідроекологія: Періодичний наук. зб. / Відп. ред. В. К. Хільчевський. – Київ; Луцьк: РВВ Луцького ДТУ, 2002. – Т. 4. – С. 222–225.
124. Замість передмови // Визначення плати за забруднення атмосферного повітря: Практикум / Сиротюк М. І. – Львів: Вид. центр ЛНУ імені Івана Франка, 2002. – С. 3–4.
125. Методологічні підходи до метризації екостанів ландшафтних систем // Київський географічний щорічник: Наук. зб. / Голов. ред. В. М. Пащенко. – 2001. – Вип. 1. – К.: ВГЛ Обрії, 2002. – С. 175–181.
Співавт.: М. Й. Рутинський.
126. Метризація екологічного стану земельних ресурсів лісостепових ландшафтів: Монографія. – Львів: Вид. центр ЛНУ імені Івана Франка, 2002. – 119 с.
Співавт.: Ф. Я. Кіпчач.
127. Яків Миколаєвич – автор монографії “Опис географічно-статистичний повіта Кам'янецького” // Регіональне географічне краєзнавство: теорія і практика: Матеріали Другого Всеукр. семінару, присвяченого 125-річчю з дня народження Степана Рудницького та 10-річчю заснування кафедри географії України Тернопільського ДПУ ім. В. Гнатюка (11–12 груд. 2002 р.). – Тернопіль, 2002. – Ч. 1. – С. 28–32.

РЕДАКЦІЙНА, РЕЦЕНЗІЙНА
ТА ОПОНЕНТСЬКА РОБОТА
СЕМЕНА КУКУРУДЗИ

1. Редакційна робота

128. Вісник Львівського університету. Сер. геогр. Вип. 17. – Львів, 1990.
Член редколегії. Відповідальний секретар.
129. Вісник Львівського університету. Сер. геогр. Вип. 20–21. – Львів, 1997–1998.
Член редколегії.
130. Вісник Львівського університету. Сер. геогр. Вип. 23–28. – Львів, 1998–2001.
Член редколегії.
131. Вісник Львівського університету. Сер. геогр. Вип. 26. – Львів, 2000.
Відповідальний за випуск.
132. Каленик Іванович Геренчук: (До 90-річчя від дня народження) // Уклад.: Г. М. Домбровська, М. І. Костащук. – Львів: Вид-во Львів. держ. ун-ту, 1994. – 38 с. – (Біобібліографія вчених України).
Відповідальний редактор.
133. Моніторинг природних комплексів / С. І. Кукурудза, Н. О. Гумницька, М. С. Нижник та ін. – Львів: Ред.-вид. від. Львів. ун-ту, 1995. – 144 с.
Науковий редактор.
134. *Кінтач Ф., Кукурудза С.* Метризація екологічного стану земельних ресурсів лісостепових ландшафтів: Монографія. – Львів: Вид. центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2002. – 119 с.
Науковий редактор.

2. Рецензійна робота

135. Основи екології та соціоекології: Навч. посіб. для ВЗО I–II рівнів акредитації / За ред. доц. М. Назарука. – Львів: За вільну Україну, 1997. – 210 с.
136. Ковальчук І. П., Каганов Я. І., Сливка Р. О. Прикладна гідроекологія: Навч. посіб. – Львів: Вид. центр ЛНУ імені Івана Франка, 2000. – 228 с.
137. Сиротюк М. І., Проць Г. А. Забруднення атмосфери: метеорологічні аспекти: Тексти лекцій. – Львів: Вид. центр ЛНУ імені Івана Франка, 2000. – 39 с.
138. Сиротюк М. І. Визначення плати за забруднення атмосферного повітря: Практикум. – Львів: Вид. центр ЛНУ імені Івана Франка, 2002. – 47 с.

3. Опонування кандидатських дисертацій

139. Матвіїв В. П. Ландшафтні основи оптимізації природо-користування у Скибових Горганах: Дис. ... канд. геогр. наук. – Львів, 1999.
140. Петровська М. І. Еколого-геоморфологічний аналіз Розточчя і прилеглої території: Дис. ... канд. геогр. наук. – Львів, 2001.

СЕМЕН КУКУРУДЗА – КЕРІВНИК
КАНДИДАТСЬКИХ ДИСЕРТАЦІЙ

141. *Сиротюк М. І.* Відновні енергетичні ресурси Закарпатської області: оцінка потенціалу та проблеми використання: Дис. ... канд. геогр. наук. – Львів, 1997.
142. *Койнова І. Б.* Антропогенна трансформація ландшафтних систем західної частини Волинського Полісся: Дис. ... канд. геогр. наук. – Львів, 1999.
143. *Федунь О. В.* Бальнеологічні ресурси Передкарпаття: сучасний стан, перспективи використання та охорона: Дис. ... канд. геогр. наук. – Львів, 1999.
144. *Кіптач Ф. Я.* Екологічний стан агроландшафтів Подільського Побужжя та шляхи його оптимізації: Дис. ... канд. геогр. наук. – Львів. 2001.
145. *Рутинський М. Й.* Метризація екологічного стану ландшафтних систем (на прикладі НПП “Подільські Товтри”): Дис. ... канд. геогр. наук. – Львів, 2002.

ДОПОВІДІ СЕМЕНА КУКУРУДЗИ
НА З'ЇЗДАХ, НАУКОВИХ КОНФЕРЕНЦІЯХ,
СИМПОЗІУМАХ

1971

146. Сучасний стан та перспективи використання еродованих земель Західноподільського Придністров'я.

Науково-практична конференція з питань вивчення, раціонального використання, відтворення й охорони природних ресурсів Поділля і Прикарпаття. – Тернопіль, 1971.

1974

147. Изменение ландшафтов Украинских Карпат под воздействием хозяйственной деятельности человека.

VII Всесоюзное совещание по вопросам ландшафтоведения (современное состояние теории ландшафтоведения). – Пермь, 1974.

1975

148. Проблеми розвитку ландшафтознавства в Українській РСР.

III з'їзд Географічного товариства Української РСР. – Харків, 1975.

1978

149. Теоретические вопросы среднемасштабного ландшафтного картографирования природных комплексов.

VII Всесоюзная конференция по тематическому картографированию. – Москва, 1978.

1979

150. Ландшафтные основы определения рекреационного потенциала пригородной зоны г. Львова.

Научная конференция “Проблемы охраны природы и рекреационной географии Украинской ССР”. – Харьков, 1979.

1980

151. Ландшафтное картографирование для целей рационального природопользования.

VI съезд Географического общества УССР. – Ворошиловград, 1980.

152. Теоретические и методические проблемы среднемасштабных ландшафтных исследований.

Научная конференция посвященная памяти академика Виктора Борисовича Сочавы. – Ленинград, 1980.

1984

153. Об оценке степени антропогенных изменений полесских и лесостепных природных комплексов.

Наукова конференція “Географические основы регионального природопользования”. – Канев, 1984.

1985

154. Обоснование проектов природных парков на основании карты природоохранных и рекреационных объектов.

V съезд Географического общества Украинской ССР. – Симферополь, 1985.

1987

155. Определение информативности отраслевых карт при средне масштабном ландшафтном картографировании.

IV республиканская научная конференция “Картографическое обеспечение основных направлений экономического и социального развития Украинской ССР и ее регионов”. – Черновцы, 1987.

1988

156. Ландшафтная составная мониторинга природной среды.

VIII Всесоюзное совещание по вопросам ландшафтоведения “Теоретические и прикладные проблемы ландшафтоведения”. – Львів, 1988.

1990

157. Ландшафтно-природоохоронна оцінка території.

VI з'їзд Географічного товариства УРСР “Сучасні географічні проблеми Української РСР”(14–16 трав. 1990 р.). – Одеса, 1990.

158. Про національну службу метризації і моніторингу ландшафтів.

Семінар-совещание по координации работ, связанных с организацией природоохранного мониторинга на осушаемых землях в верховьях Припяти и в пределах Шацкого государственного природного парка. – Шацк, 1990.

159. Project the international program “The Western Bug”.

Міжнародна наукова конференція “The regional ecological Problems” (22–25 жовт. 1990 р.). – Львів, 1990.

1991

160. Некоторые особенности проведения геоботанической практики в равнинных и горных условиях.

Всесоюзное совещание “Пути повышения роли полевых практик в подготовке специалистов”. – Минск, 1991.

161. Пріоритетні забрудники ландшафтів міста Львова.

Науково-практична конференція “Проблеми урбо-екології і фітомеліорації” (10–12 верес. 1991р). – Львів, 1991.

162. Проблемні питання в курсі “Моніторинг природного середовища та особливості їх тлумачення”.

Міжнародна наукова конференція “Проблеми екологічної освіти і виховання” (4–6 листоп. 1991 р.). – Львів, 1991.

163. Розробка серії карт для оцінки еколого-географічної ситуації адміністративного району.

Перша республіканська наукова конференція “Проблеми раціонального використання, охорони та відтворення природно-ресурсного потенціалу Української РСР”. – Чернівці, 1991.

164. Сірчаний виробничий комплекс в економічному потенціалі Львівської області.

Перша республіканська наукова конференція “Проблеми раціонального використання, охорони та відтворення природно-ресурсного потенціалу Української РСР”. – Чернівці, 1991.

1992

165. Organizacja monitoringu na obszarach Ukrainy graniczących z Polską.

Міжнародна наукова конференція “Edukacja ekologiczna i ochrona środowiska na pograniczach”. – Tomaszów Lubelski; Lwow, 1992.

1993

166. Екологічні аспекти довкілля Львівщини.

Всеукраїнська наукова конференція “Географія населення України та умови його діяльності”. – Луцьк, 1993.

167. Концепція управління в організації національної служби геосистемного моніторингу як передумова збереження цілісності і якості геосистем.

Міжнародна науково-практична конференція “Карпати – український міст в Європу: проблеми і перспективи”. – Львів, 1993.

168. Некоторые особенности озер Шацкого ландшафта и тенденции их изменения.

Наукова конференція “Екологіческие аспекты изучения эрозионных, русловых и устьевых процессов”. – Воронеж, 1993.

169. Принципові питання розбудови моніторингу геосистем та забезпечення екологічної безпеки

Міжнародна науково-практична конференція “Карпати – український міст в Європу: проблеми і перспективи”. – Львів, 1993.

170. Унікальність природних комплексів Подільських Товтр та актуальність їх охорони.

Всеукраїнська науково-практична конференція “Подільський національний природний парк: доцільність і проблеми створення” (23–24 верес. 1993 р.). – Кам’янець-Подільський, 1993.

171. Фахова підготовка географів і проблеми практик.

Всеукраїнська наукова конференція “Проблеми географічної освіти в Україні” (трав. 1993 р.). – Луцьк, 1993.

1994

172. Вчений, педагог, громадянин – професор Каленик Іванович Геренчук.

Наукова конференція присвячена 90-річчю від дня народження професора Каленика Івановича Геренчука (14–16 листоп. 1994 р.). – Львів, 1994.

173. Моніторинг геосистем як пріоритетна еколого-географічна проблема.

Міжнародна науково-практична конференція “Проблеми комплексного використання і охорони мінеральних вод типу “Нафтуся”, рекреаційних ресурсів та перспективи розвитку Сатанівської курортної зони” (26–29 верес. 1994 р.). – Сатанів, Хмельницької області, 1994.

174. Проблеми розвитку альтернативної енергетики в Карпатському регіоні.

Всеукраїнська наукова конференція “Проблеми географії України” (25–27 жовт. 1994 р.). – Львів, 1994.

175. Регіонально-історичні аспекти ландшафтознавчих студій в Україні.

Всеукраїнська наукова конференція “Проблеми географії України” (25–27 жовт. 1994 р.). – Львів, 1994.

176. Jezioro Piaseczno i jego okolice.

Ogolnopolski Zjazd Polskiego Towarzystwa Geograficznego. – Lublin, 1994.

177. Opis trasy drugiego dnia wycieczki na tereni Ukrainy: Jagodin-Luboml-Szack – iez. Switaz – iez. Piaseczno-Rostan-Jagodin.

Ogolnopolski Zjazd Polskiego Towarzystwa Geograficznego. – Lublin, 1994.

1995

178. Досвід та перспективи дослідження геосистем Шацького природного національного парку.

Науково-практична конференція “Проблеми становлення і функціонування новостворених заповідників” (12–15 черв. 1995 р.). – Гримайлів Тернопільської області, 1995.

179. Еколого-географічні передумови природоохоронного співробітництва в Єврореґіоні Буг.
Єврореґіон Буг: проблеми транскордонного співробітництва. – Луцьк, 1995.
180. Особливості антропогенного навантаження на природні комплекси Шацького природного національного парку.
VII з'їзд Українського географічного товариства. – Київ, 1995.
181. Штрихи до історії географічного вивчення Галичини.
Всеукраїнська наукова конференція, присвячена 95-річчю від дня народження професора Володимира Кубійовича "Історія української географії і картографії" (25–26 груд. 1995 р.). – Тернопіль, 1995.
182. The problem of geosystems' monitoring in a context of state nature-protective policy in Ukraine.
Міжнародна конференція "Ways to solve interconnected problems of the natural environment and development of bouter terrainsr in Ukraine, Poland, Slovakia". – Lviv, 1995.

1996

183. Бальнеологічні курорти як соціоекологічні феномени.
Перша Всеукраїнська наукова конференція "Теоретичні та прикладні аспекти соціоекології" (7–11 жовтня 1996 р.). – Львів, 1996.
184. Моніторинг довкілля як передумова оптимізації соціоекосистем.
Перша Всеукраїнська наукова конференція "Теоретичні та прикладні аспекти соціоекології" (7–11 жовт. 1996 р.). – Львів, 1996.
185. A régió energetikal fejlesztesének programja es e program végrehajtásának mechanizmusa.

Міжнародна наукова конференція “International-regional conference on environmental development” (28–29 берез. 1996 р.). – Nyiregyhaza, Угорщина, 1996.

186. Kraiobrazy obwodu Wołyńskiego i sieć ich monitoringu.

Міжнародна наукова конференція “Środowisko przyrodnicze jako płaszczyzna współpracy transgranicznej”. – Lublin, 1996.

1997

187. Гідрогенні та антропогенні чинники деградації земель західного регіону України.

Міждержавна наукова конференція “Современные проблемы охраны земель” (10–12 верес. 1997 р.). – Київ, 1997.

188. Еколого-геоморфологічна оцінка гідрогенних явищ та процесів Подільського Придністров'я.

Міжнародна науково-практична конференція “Українська геоморфологія: стан і перспективи” (25–26 листоп. 1997 р.). – Львів, 1997.

189. Degradacja srodowiska naturalnego Ukrainy a zdrowie.

Міжнародний симпозіум “Zrownowazonu rozwoj a zdrowie czlowieka” (22–23 трав. 1997 р.). – Lublin, 1997.

190. Hydrogenic processes and their display at the landscapes in Transcarpathians region.

Міжнародна наукова конференція “The second international regional conference on environmental and economical development” (17–18 жовт. 1997 р.). – Nyiregyhaza, Угорщина, 1997.

1998

191. Академік П. Тутковський, його сучасники та послідовники-дослідники ландшафтів Волині.

Наукова конференція, присвячена 140-річчю академіка Павла Аполлоновича Тутковського (25–26 берез. 1998 р.). – Луцьк, 1998.

192. Геоекологічні аспекти використання гідроенергетичного потенціалу малих річок Карпат.

Перша міжнародна науково-практична конференція “Проблеми економії енергії” (16–19 черв. 1998 р.). – Львів, 1998.

193. Епізоди Алтайської експедиції.

Наукова конференція, присвячена 40-річчю започаткування великомасштабних ґрунтових обстежень в Україні “Генезис, географія і екологія ґрунтів” (16–18 верес. 1998 р.). – Львів, 1998.

1999

194. Метризація ландшафтних систем: сутність і проблеми.

Звітна наукова конференція Львівського національного університету імені Івана Франка за 1998 рік (лют. 1999 р.). – Львів, 1999.

195. Оцінка екоситуації в агроландшафтах за вмістом гумусу в орному горизонті ґрунтів.

Міжнародна наукова конференція “Шляхи екологізації агросфери України”. – Дніпропетровськ, 1999.

2000

196. Антропоізація природного довкілля як провідний чинник формування етнокультурного ландшафтного різноманіття.

Наукова конференція “Збереження та моніторинг біологічного і ландшафтного різноманіття України” (19–20 черв. 2000 р.). – Київ, 2000.

197. Геоморфологічні праці професора Каленика Геренчука.
Міжнародна науково-практична конференція присвячена 50-річчю кафедри геоморфології і палеогеографії Львівського національного університету імені Івана Франка “Геоморфологічні дослідження в Україні: минуле, сучасне, майбутнє” (18–20 жовт. 2000 р.). – Львів, 2000.
198. Ландшафтознавчі праці академіка Петра Степановича Погребняка.
Шості Погребняківські читання, присвячені 100-річчю від дня народження академіка Петра Погребняка “Лісівницькі дослідження в Україні” (22–24 листоп. 2000 р.). – Львів, 2000.
199. Соціоекологічні параметри найбільших міст України.
Шості погребняківські читання присвячені 100-річчю від дня народження академіка Петра Погребняка “Лісівницькі дослідження в Україні” (22–24 листоп. 2000 р.). – Львів, 2000.
200. Становлення ландшафтометрії як цілісного напрямку науки про ландшафт.
VIII з'їзд Українського географічного товариства “Україна та глобальні процеси: географічний вимір” (30 трав. – 2 черв. 2000 р.). – Луцьк, 2000.
201. Сутнісні та метричні параметри ландшафтних систем.
Міжнародна наукова конференція “Ландшафти і сучасність”. – Вінниця, 2000.
202. Теоретичні аспекти дослідження антропізації ландшафтних систем.
Звітна наукова конференція Львівського національного університету імені Івана Франка за 1999 рік (лют. 2000 р.). – Львів, 2000.

2001

203. Ландшафтометрическое направление в исследовании геоэкологического состояния природных и природно-антропогенных систем.

Международная научная конференция “Теоретические и прикладные проблемы геоэкологии” (26-29 сент. 2001 г.). – Минск, 2001.

2002

204. Гідрогенні процеси в ландшафтах заходу України.

Наукова конференція “Гідрологія, гідрохімія і гідроекологія” (жовт. 2002 р.). – Луцьк, 2002.

205. Об’єктивні передумови на шляху до прийняття Екологічної Конституції Землі.

Міжнародна науково-методична конференція “Концепція Екологічної Конституції Землі – правова основа стратегії сталого розвитку” (30–31 трав. 2002 р.). – Львів, 2002.

206. Яків Миколаєвич – автор монографії “Опис географічно-статистичний повіта Камянецького”.

Другий Всеукраїнський семінар, присвячений 125-річчю з дня народження фундатора української національної географії Степана Львовича Рудницького та 10-річчя заснування кафедри географії України Тернопільського педагогічного університету імені Володимира Гнатюка “Регіональне географічне краєзнавство: теорія і практика” (11–12 груд. 2002 р.). – Тернопіль, 2002.

2003

207. Обґрунтування сталих ландшафтно-екологічних систем.

Друга міжнародна науково-практична конференція “Географічна освіта і наука в Україні” (27–28 берез. 2003 р.). – Київ, 2003.

НАУКОВЕ КЕРІВНИЦТВО
ТА УЧАСТЬ ВЧЕНОГО
У ВИКОНАННІ ДЕРЖБЮДЖЕТНИХ І
ГОСПДОГОВІРНИХ ТЕМ
ТА ДОСЛІДНИЦЬКИХ ПРОЕКТІВ

1989

208. Екологічна експертиза проекту реконструкції Червоноградської фабрики по виробництву лінолеуму.

Участь у виконанні проекту.

209. Розробка механізму платності лісових ресурсів в плані реалізації Концепції розвитку лісового господарства країни до 2005 року.

Участь у виконанні госпдоговірної теми.

210. Розробка протизатратного механізму на базі нормативного методу планування і чекової форми обліку та контролю виробничих затрат лісозаготівельних робіт в гірських умовах Карпат з метою зменшення їх збитковості.

Участь у виконанні госпдоговірної теми.

1990–1992

211. Розробити геосистемний моніторинг регіонів України.

Наукове керівництво держбюджетною темою та участь у її виконанні.

212. Розробка серії екологічних карт Іршавського району Закарпатської області для формування конструктивної програми поліпшення екологічної ситуації.

Наукове керівництво госпдоговірною темою та участь у її виконанні.

1993–1995

213. Моніторинг геосистем заходу України.

Наукове керівництво держбюджетною темою та участь у її виконанні.

214. Розробка програми захисту басейну рік Балтійського моря у межах Львівської області.

Участь у виконанні держбюджетної теми.

1996–1998

215. Розробити систему метризації природних комплексів для оцінки екологічної ситуації в регіоні.

Наукове керівництво держбюджетною темою та участь у її виконанні.

1999–2000

216. Україна на зламі двох тисячоліть: історичний розвиток, населення, господарство, соціально-економічні райони; природничо-екологічні проблеми та їх вирішення з використанням інформаційних технологій.

Наукове співкерівництво держбюджетною темою та участь у її виконанні.

2001–2003

217. Аналіз існуючого стану спостережень за екологічною ситуацією на території Львівщини з метою розробки концепції та програм регіонального моніторингу довкілля.

Участь у виконанні проекту.

218. Географічні проблеми західного регіону України.

Наукове співкерівництво держбюджетною темою та участь у її виконанні.

219. Підготовка переліку природних комплексів для формування національної екомережі (в окремому коридорі чи регіоні).

Участь у виконанні науково-дослідної теми.

ЛІТЕРАТУРА ПРО ВЧЕНОГО

220. *Костів М.* Село кандидатів наук // Радянська Україна. – 1983. – 3 квіт.
221. Львівський університет. – Львів: Вид-во при Львів. ун-ті видавничого об'єднання “Вища школа”, 1986. – 148 с.
222. Наукова зустріч // Деревообробник: Всеукраїнська галузева газета. – 4–17 грудня 2000. – № 17 (17). – С. 1–3.
223. Наукова робота Львівського державного університету імені Івана Франка у 1998 році: Звіт. – Львів, 1999. – С. 74–83.
224. Наукова робота Львівського національного університету імені Івана Франка у 1999 році: Звіт. – Львів, 2000. – С. 103–118.
225. Наукова робота Львівського національного університету імені Івана Франка у 2000 році: Звіт. – Львів, 2001. – С. 104–114.
226. Наукова робота Львівського національного університету імені Івана Франка у 2001 році: Звіт. – Львів, 2002. – С. 102–115.
227. *Пащенко В.* Побратими. Семенові Іллічу Кукурудзі: [Вірш] // Пащенко В. Хрестоцвіт: Вірші та поеми. – К., 2000. – С. 40.
228. *Рутинський М.* Метризація екологічних станів ландшафтних систем / За ред. проф. С. І. Кукурудзи. – Львів: Фенікс, 2002. – С. 5, 9, 10.
229. *Туниця Ю.* Десятирічний ювілей кафедри раціонального використання природних ресурсів і охорони природи // Вісник Львів. ун-ту. Сер. геогр. – 2000. – Вип. 26. – С. 246–248.

ЕКСПЕДИЦІЙНІ ДОСЛІДЖЕННЯ СЕМЕНА КУКУРУДЗИ

- 1968, червень – серпень – Кулундинський степ. Дослідження ґрунтів Зав'яловського району Алтайського краю Російської Федерації у складі Ґрунтознавчої експедиції Науково-дослідного сектору Львівського державного університету імені Івана Франка (технік-ґрунтознавець).
- 1969, червень – серпень – Українські Карпати. Дослідження шкідливих стихійних процесів на території лісокомбінату “Осмолода” Рожнятівського району Івано-Франківської області.
- 1970, червень – листопад – Поділля. Дослідження ґрунтів Заліщицького і Бережанського районів Тернопільської області (інженер-ґрунтознавець).
- 1971, червень – листопад – Поділля. Дослідження ґрунтів Зборівського району Тернопільської області.
- 1972, червень – липень – Поділля. Дослідження ґрунтів Збаразького району Тернопільської області (старший інженер-ґрунтознавець).
- 1972, липень – листопад – Українське Полісся. Дослідження ґрунтів Любомльського району Волинської області (начальник загону).
- 1973, червень – жовтень – Канський лісостеп. Дослідження ґрунтів Ірбейського району Красноярського краю Російської Федерації.
- 1974, червень – серпень – Степова зона Західно-Сибірської рівнини. Дослідження ґрунтів Урицького району Кустанайської області Казахстану.

- 1975, червень –
1978, вересень   Волинське Полісся. Дослідження ландшафтів у складі Карпато-Волино-Подільської експедиції географічного факультету Львівського державного університету імені Івана Франка
- 1980, червень –
                    липень   Передкарпаття. Ландшафтні та геоботанічні дослідження у складі експедиції географічного факультету.
- 1989, червень –
2003, липень   Карпати, Волинське Полісся, Західне Поділля. Ландшафтні, геоботанічні та екологічні польові спостереження в процесі проведення навчальних та виробничих практик.

ПЕДАГОГІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ВЧЕНОГО

(Читання нормативних курсів і спецкурсів)

НОРМАТИВНІ КУРСИ

Біогеографія з основами екології – для студентів другого курсу географічного факультету.

Географія – для підготовчого відділення Львівського сільськогосподарського інституту.

Організація природоохоронної діяльності – для студентів першого курсу географічного факультету.

СПЕЦКУРСИ

Ландшафтне картографування – для студентів четвертого курсу географічного факультету.

Географічні основи природокористування – для студентів другого курсу географічного факультету.

Фізична географія України – для студентів п'ятого курсу географічного факультету.

Моніторинг геосистем – для студентів третього курсу географічного факультету.

Використання та охорона вод – для студентів четвертого курсу географічного факультету.

Метризація ландшафтних систем – для студентів другого курсу географічного факультету.

Гідроекологічні проблеми суходолу – для студентів другого курсу географічного факультету.

Основи біогеографії – для студентів третього курсу географічного факультету.

Екосистемологія – для магістрів географічного факультету (розроблено програму і включено в навчальний план 2003–2004 навчального року).

ІЛЮСТРАЦІЇ

ДИПЛОМ

Ш № 334276

Український зразок
196 р.

Цей диплом видано *Жукурудзі*
Сеіену *Іллігу*
в тому, що *бач* в 1965 році вступив
до *Львівського ордена Леніна*
держуніверситету ім. Я. Франка
і в 1970 році закінчив повний курс
казбаного університету
по спеціальності *географія*
фізична географія

Рішенням Державної екзаменаційної комісії
від " *21* " *серпня* 1970 р.
Жукурудзі *А.У.*
присвоєно кваліфікацію *географ*
викладач географії

Голова Державної
екзаменаційної комісії
Ректор *Ванік*
М. П. *Родін*
Секретар

Місто *Львів* " *21* " *серпня* 1970 р.
Регістраційний № *245*

Український зразок

ДИПЛОМ

Ш № 334276

Настоящий диплом выдан *Жукурудзе*
Сеіену *Цллігу*
в том, что он в 1965 году поступил
во *Львовский ордена Ленина*
госуніверситет ім. Ів. Франка
и в 1970 году окончил полный курс
казбанного університета
по специальности *географія*
фізическая географія

Решением Государственной экзаменационной
комиссии от " *21* " *июня* 1970 г.
Жукурудзе *С.У.*

присвоена квалификация *географ*
преподаватель географии

Председатель Государственной
экзаменационной комиссии
Ректор *Ванік*
Секретарь *Родін*

М. П. *Родін*
Город *Львов* " *21* " *июня* 1970 г.
Регистрационный № *245*

Московская типография Гознака. 1968.

ДИПЛОМ
КАНДИДАТА НАУК

ГФ № 000688

Москва *Декабрь 1980 г.*

Совет при Институте географии АН УССР

Решение

от 28 сентября 1979 г. (протокол № 5)

Бурдуцке Симиу Нику
ПРИСУЖДЕНА УЧЕНАЯ СТЕПЕНЬ

КАНДИДАТА
ГЕОГРАФИЧЕСКИХ НАУК

Председатель совета

Ученый секретарь совета

АТТЕСТАТ
ДОЦЕНТА

АЦ № 069280

Москва

Р е ш е н и е м
Высшей аттестационной комиссии
при Совете Министров СССР

от 1 февраля 1984 г. (протокол № 54/34)

Кукундзе Саяну Мичу
ПРИСВОЕНО УЧЕНОЕ ЗВАНИЕ

ДОЦЕНТА

ПО КАФЕДРЕ

физической географии

Зам Председатель
Высшей аттестационной комиссии
Главный ученый секретарь
Высшей аттестационной комиссии

И. Васильев
В. Думинин

ДИПЛОМ

члена-кореспондента
Української Екологічної Академії наук

УЕАН № 000103 ❁

Цей диплом видано Хукурудзі

Семену Іллічу

про те, що його 19 лютого 1993 р.

обрано членом-кореспондентом Української Екологічної Академії наук

Президент
Української Екологічної
Академії наук
Договір
Головний вчений секретар
Філонович

м. Київ, " 19 лютого 1993 р.

Регстраційний № 157

DIPLOMA

of Corresponding Member of the
Ukrainian Ecological Academy of Sciences

УЕАН № 000103 ❁

This diploma has been given Хукурудза Семен

and certifies that he 19 February 1993.

is elected as corresponding member of the Ukrainian Ecological
Academy of Sciences.

President
of the Ukrainian Ecological
Academy of Sciences
Chief Scientific Secretary
Філонович

МП Поступ 1993

АТЕСТАТ ПРОФЕСОРА

ПР №001827

Київ

УКРАЇНА

Міністерство освіти і науки

Рішенням Атестаційної колегії

від 17 жовтня 2002 року

ПРОТОКОЛ № 4/24-Д

Тукучинці
Сенену
Т.М. М

ПРИСВОЄНО ВЧЕНЕ ЗВАННЯ
ПРОФЕСОРА

раціонального використання природних
ресурсів і охорони природи

Голова Атестаційної колегії

З.С. С

Голова секретаря

« 17 » жовтня 2002 р.

М.П. *

АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ЕКОЛОГІЇ КАРПАТ
290000, м. Львів, вул. Чайковського, 17
Тел. 72-67-31
Р/рахунок 609820 в Залізничному відділенні
Промбудбанку м. Львова, МФО 325105,
інд. 290007

ACADEMY OF SCIENCES
OF THE UKRAINE
INSTITUTE OF ECOLOGY
OF THE CARPATHIANS
17, Chaikovsky St., Lviv, 290000, Ukraine
Tel. 72-67-31

16.02.95р. № 21

На № _____

ЧЛЕНУ СЕКЦІЇ НАУКОВОЇ РАДИ З
ПРОБЛЕМ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА
І РОЗВИТКУ ПРИ ЗАХІДНОМУ НАУКОВОМУ
ЦЕНТРІ НАН УКРАЇНИ
к.р.н. С.І.КУКУРУДІ

Вельмишановний Семене Іллічу!

З приємністю повідомляю, що Наукова рада НАН України з проблем навколишнього середовища і розвитку затвердила Вас членом однойменної секції при Західному науковому центрі НАН України.

Відповідно до вимог Наукової ради, прошу Вас до 1 березня 1995 року надіслати на ім'я вченого секретаря секції к.б.н. МАРІСКЕВИЧ Оксани Георгіївни /290000 м.Львів, вул.Чайковського,17, Інститут екології Карпат, факс /0322/ 72-87-52/ пропозиції щодо плану роботи секції в поточному році, а також перелік найважливіших наукових питань для розгляду на засіданнях Президії НАН України, а також доповідних записок і наукових рекомендацій до владних структур.

З пошаною

Голова секції "Фундаментальні та прикладні проблеми екології, академік НАН України

М.Голубець

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ім. І. ФРАНКА

С. І. КУКУРУДЗА

**ВИЗНАЧЕННЯ ЯКОСТІ
ПРИРОДНИХ ВОД У КОНТЕКСТІ
МОНІТОРИНГУ ГЕОСИСТЕМ**

Текст лекцій

Львів ЛДУ 1994

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ім. І. ФРАНКА

С. І. КУКУРУДЗА, С.М. ТУРІЙ

АНАЛІЗ ЯКОСТІ ПРИРОДНИХ ВОД

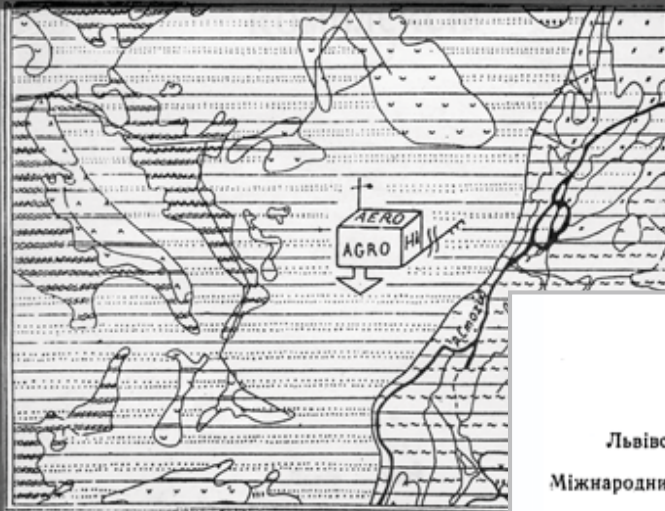
Лабораторний практикум зі спецкурсу
«Використання та охорона вод суші»

ЛЬВІВ ЛДУ 1994

С.І. Кукурудза
Н.О. Гумницька
М.С. Нижник

МОНІТОРИНГ ПРИРОДНИХ КОМПЛЕКСІВ

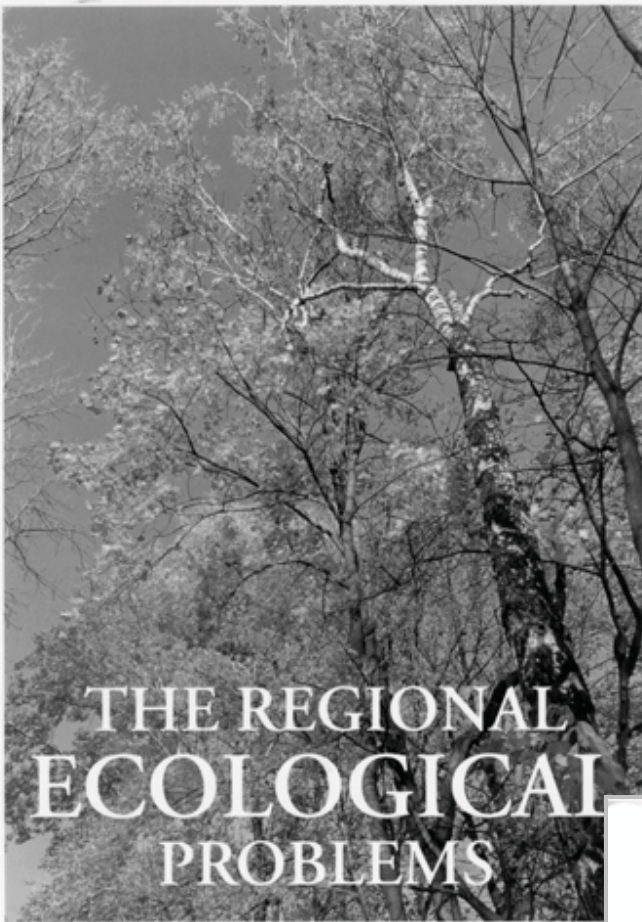

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ УКРАЇНИ
Львівський державний університет імені Івана Франка
Міжнародний інститут-асоціація регіональних екологічних проблем

С. І. Кукурудза, Н. О. Гумницька, М. С. Нижник

Моніторинг природних комплексів

Львів — 1995

THE REGIONAL ECOLOGICAL PROBLEMS

Scientific Works of IIAREP
Volume 1

International Institute
Association of Regional Ecological Problems (IIAREP)
Lviv State University named after Ivan Franko
Maria Curie-Skłodowska University, Lublin
Ukrainian State Forest Engineering University

THE REGIONAL ECOLOGICAL PROBLEMS

Scientific Works of IIAREP

Volume 1

Edited by
Marian Harasimiuk
and
Józef Wojtanowicz

*

Lublin 1996
Maria Curie-Skłodowska University Press

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені Івана ФРАНКА

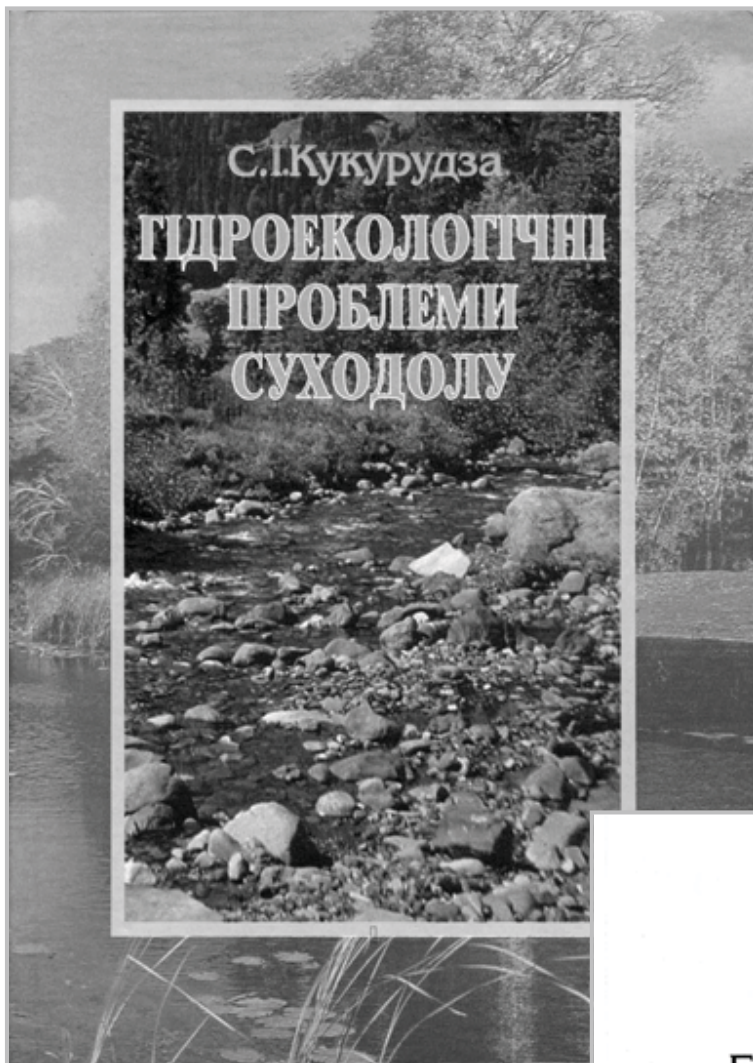
С. КУКУРУДЗА, М. СИРОТЮК, Т. КРАВЧЕНКО

**МЕТОДИКА ОЦІНКИ
ГІДРОЕНЕРГЕТИЧНИХ
РЕСУРСІВ МАЛИХ РІЧОК**

Тексти лекцій

Львів — 1996

С.І.Кукурудза
**ГІДРОЕКОЛОГІЧНІ
ПРОБЛЕМИ
СУХОДОЛУ**

С.І. Кукурудза

**ГІДРОЕКОЛОГІЧНІ
ПРОБЛЕМИ
СУХОДОЛУ**

За редакцією д-ра географічних
наук, проф. В.Хільчевського

*Допущено Міністерством
освіти України*

Л Ї В І В
ВИДАВНИЦТВО "СВІТ"
1999

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет імені Івана Франка

С.І.Кукурудза

БІОГЕОГРАФІЯ

Лабораторний практикум
для студентів географічних факультетів університетів

Львів
Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка
2000

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет імені Івана Франка

ФЕДІР КІПТАЧ
СЕМЕН КУКУРУДЗА

**МЕТРИЗАЦІЯ ЕКОЛОГІЧНОГО СТАНУ
ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ
ЛІСОСТЕПОВИХ ЛАНДШАФТІВ**

Львів – 2002

ДОПОМІЖНІ
ПОКАЖЧИКИ

АЛФАВІТНИЙ ПОКАЖЧИК
НАЗВ ДРУКОВАНИХ ПРАЦЬ
СЕМЕНА КУКУРУДЗИ

А двокати природи і людини (про прикладне застосування наукових розробок кафедри раціонального використання природних ресурсів і охорони природи): Інтерв'ю	59
Академік П. Тутковський, його сучасники та послідовники – дослідники ландшафтів Волині	100
Аналіз спорідненості територіальних структур деяких тематичних карт	18
Аналіз якості природних вод: Лабораторний практикум	68
Антропізація природного довкілля як провідний чинник формування етнокультурного ландшафтного різноманіття	108
Антропогенна трансформація Шацького ландшафту протягом ХХ століття	101
Б альнеологічні курорти як соціоекологічні феномени	86
Бальнеологічні ресурси Передкарпаття як основа функціонування санаторно-курортної субгалузі	94
Бар	37
Білосток	38
Біогеографія з основами екології: Лабораторний практикум	44
Біогеографія: Лабор. практи.: 2-е вид., перероблене і доповнене	109
Болотна	39
Був такий учений – Каленик Геренчук (до 90-річчя від дня народження професора К. І. Геренчука)	69
В изначення якості природних вод у контексті моніторингу геосистем: Тексти лекцій	70
Волинська область. Природні умови і ресурси	40
Вчений, дослідник, педагог (до 100-річчя від дня народження академіка Л. С. Берга)	4

Вчений, педагог, громадянин – професор Каленик Іванович Геренчук	71
Г еоекологічні аспекти використання гідроенергетичного потенціалу малих річок Карпат	102
Геоморфологічні праці професора Каленика Геренчука	122
Геренчук Каленик Іванович	41, 72
Гідрогенні процеси в ландшафтах заходу України	123
Гідрогенні та антропогенні чинники деградації земель Західного регіону України	95
Гідроекологічні проблеми суходолу: Навчальний посібник	105
Г рунти Любомльського району Волинської області і шляхи їх раціонального використання	2
Д о методики оцінювання екоситуації в ландшафтних системах за вмістом важких металів	110
До методики середньомасштабного природного районування	5
До обґрунтування алгоритму середньомасштабного ландшафтного картографування	10
Досвід та перспективи дослідження геосистем Шацького природного національного парку	80
Е кологічні аспекти довкілля Львівщини	60
Еколого-географічні передумови природоохоронного співробітництва в Єврореґіоні “Буг”	81
Еколого-геоморфологічна оцінка гідрогенних явищ та процесів Подільського Придністров’я	96
Епізоди Алтайської експедиції	103
З а справу береться молодь (про підсумки Першої Всеукраїнської конференції молодіжних екологічних рухів)	42
Замість передмови	124
Земля і люди віддячать (до 75-річчя від дня народження професора К. І. Геренчука)	14

Зміна еколого-географічної ситуації внаслідок антропогенного впливу на геосистеми Шацького ландшафту	97
И зменение ландшафтов Украинских Карпат под воздействием хозяйственной деятельности человека	3
И з досвіду роботи екологічного обстеження міських ландшафтів: Конспект	87
Из досвіду роботи екологічного обстеження міських ландшафтів	118
К истории среднемасштабных ландшафтных исследований	11
К теоретическому обоснованию классификации природных комплексов	8
Картографічне забезпечення природоохоронних досліджень	45
Концепція управління в організації національної служби геосистемного моніторингу як передумова збереження цілісності і якості геосистем	61
Крок до консолідації (про координацію зусиль екологічних рухів)	43
Л андшафты і природні райони	51
Ландшафты та природні райони північно-західного прикордоння України	104
Ландшафты и природные районы	46
Ландшафтная составная мониторинга природной среды	36
Ландшафтные аспекты рационального природопользования	35
Ландшафтные исследования для целей регионального природопользования	22
Ландшафтные основы определения рекреационного потенциала пригородной зоны г. Львова	15
Ландшафтно-природоохоронна оцінка території	47
Ландшафтное картографирование для целей рационального использования природных ресурсов	23

Ландшафтное картографирование для целей рационального природопользования	19
Ландшафтознавчі праці академіка Петра Степановича Погребняка	111
Ландшафтометрическое направление в исследовании геоэкологического состояния природных и природно- антропогенных систем	119
М етодика оцінки гідроенергетичних ресурсів малих річок (на прикладі Закарпаття)	88
Методичні вказівки до лабораторних занять з біогеографії для студентів географічного факультету	26
Методичні вказівки до лабораторних занять з курсу “Біогеографія з основами екології” для студентів геогра- фічного факультету	33
Методологічні підходи до метризації екостанів ландшафт- них систем	125
Метризація екологічного стану земельних ресурсів лісостепових ландшафтів: Монографія	126
Метризація ландшафтних систем: сутність і проблеми	106
Моніторинг геосистем як пріоритетна еколого-географічна проблема	73
Моніторинг довкілля як передумова оптимізації соціоекосистем	89
Моніторинг природних комплексів	82
Н е пустельною стежкою (про природоохоронне виховання молоді)	20
Некоторые особенности озер Шацкого ландшафта и тенденции их изменения	62
Некоторые особенности проведения геоботанической практики в равнинных и горных условиях	52
Некоторые принципиальные вопросы методики среднемасштабных ландшафтных исследований	9

Об оценке степени антропогенных изменений полесских и лесостепных природных комплексов	27
Обоснование проектов природных парков на основе карты природоохранных и рекреационных объектов	31
Определение информативности отраслевых карт при среднемасштабном ландшафтном картографировании	34
Определение некоторых тенденций природопользования на основании анализа ландшафтной карты административной области	28
Особливості антропогенного навантаження на природні комплекси Шацького природного національного парку	83
Оценка воздействия на окружающую среду реконструкции и техпереоснащения Бурштынской ГРЭС	90
Оцінка екологічної ситуації в агроландшафтах за вмістом гумусу в орному горизонті ґрунтів	107
Памяти Каленика Ивановича Геренчука	29
Передне слово	74
Планування польових середньомасштабних ландшафтних досліджень	12
Положение о подготовке и проведении приема студентов на первые курсы	24
Принципові питання розбудови моніторингу геосистем	75
Принципові питання розбудови моніторингу геосистем та забезпечення екологічної безпеки	63
Природоохоронне краєзнавство як система екологічної освіти і виховання учнів	64
Пріоритетні забрудники ландшафтів міста Львова	53
Про використання ландшафтно-інформаційних ґрунтових досліджень при картуванні природних територіальних комплексів	7
Про національну службу метризації і моніторингу ландшафтів	48

Проблеми розвитку альтернативної енергетики в Карпатському регіоні	76
Проблеми розвитку ландшафтознавства в Українській РСР	6
Проблемні питання в курсі “Моніторинг природного середовища” та особливості їх тлумачення	65
Програма польової географічної практики для студентів II курсу географічного факультету	21
Професор Каленик Іванович Геренчук – видатний український геоморфолог, ландшафтознавець, созолог (до 95-річчя від дня народження)	112
Професору Юрію Туниці 60 років	120
Пути выявления антропогенных изменений природы Полесья и Вольно-Подольской возвышенности	32
Р егіонально-історичні аспекти ландшафтознавчих студій в Україні	77
Робоча програма геоботанічного розділу комплексної географічної практики для студентів географічного факультету	49
Розробка серії карт для оцінки еколого-географічної ситуації адміністративного району	54
С ірчаний виробничий комплекс в економічному потенціалі Львівської області	55
Слово про вчителя (до 80-річчя від дня народження професора К. І. Геренчука)	30
Соціально-екологічні наслідки функціонування сірчаного виробничого комплексу	57
Соціоекологічні параметри великих міст України	113
Становлення ландшафтометрії як цілісного напрямку науки про ландшафт	114
Структура и содержание спецкурса “Географические основы природопользования”	25
Студентській молоді – ідейний гарт (про органічну єдність навчання і виховання студентської молоді)	16

Сутнісні та метричні параметри ландшафтних систем	115
Сучасний стан та перспективи використання еродованих земель Західноподільського Придністров'я	1
Т еоретические вопросы среднемасштабного картографирования природных комплексов	13
Теоретические и методические проблемы среднемасштабных ландшафтных исследований (на примере Волынской области)	17
Теоретичні аспекти дослідження антропізації ландшафтних систем	116
У нікальність природних комплексів Подільських Товтр та актуальність їх охорони	66
Ф ахова підготовка географів і проблеми практик	67
Фізико-географічне районування	56
Физико-географическое районирование	50
Ш ості Погребняківські читання	121
Штрихи до історії географічного вивчення Галичини	84
Штрихи до концепції розвитку кафедри в наступному десятиріччі	117
Я ків Миколаєвич – автор монографії “Опис географічно-статистичний повіта Кам'янецького”	127
A regio energetikal fejlesztesenek programja es e program vegrehaj tasanak mechanizmusa	91
D egradacia środowiska naturalnego Ukrainy a zdrowie	98
H ydrogenic processes at the Landscapes in Transcarpathians Region	99
J ezioro Piaseczno i jego okolice	78
K rajobrazy obwodu Wołyńskiego i sieć ich monitoringu	92

O pis trasy drugiego dnia wycieczki na terenie Ukrainy Jagodin-Luboml-Szack-jez. Switaż-jez: Piaseczno-Rostań- Jagodin	79
Organizacja monitoringu na obszarach Ukrainy graniczących z Polską	58
P roject of the international program “The Western Bug”	93
T he problem of geosystems monitoring in a context of state nature-protective policy in Ukraine	85

АЛФАВІТНИЙ ПОКАЖЧИК НАУКОВИХ ДОПОВІДЕЙ СЕМЕНА КУКУРУДЗИ

А нтропізація природного довкілля як провідний чинник формування етнокультурного ландшафтного різноманіття	196
Академік П. Тутковський, його сучасники та послідовники – дослідники ландшафтів Волині	191
Б альнеологічні курорти як соціоекологічні феномени	183
В чений, педагог, громадянин – професор Каленик Іванович Геренчук	172
Г еоекологічні аспекти використання гідроенергетичного потенціалу малих річок Карпат	192
Геоморфологічні праці професора Каленика Геренчука	197
Гідрогенні процеси в ландшафтах заходу України	204
Гідрогенні та антропогенні чинники деградації земель Західного регіону України	187
Д освід та перспективи дослідження геосистем Шацького природного національного парку	178
Е кологічні аспекти довкілля Львівщини	166
Еколого-географічні передумови природоохоронного співробітництва в Єврорегіоні “Буг”	179
Еколого-геоморфологічна оцінка гідрогенних явищ та процесів Подільського Придністров’я	188
Епізоди Алтайської експедиції	193
И зменение ландшафтов Украинских Карпат под воздействием хозяйственной деятельности человека	147
К онцепція управління в організації національної служби геосистемного моніторингу як передумова збереження цілісності і якості геосистем	167

Л андшафтная составная мониторинга природной среды	156
Ландшафтные основы определения рекреационного потенциала пригородной зоны г. Львова	150
Ландшафтное картографирование для целей рационального природопользования	151
Ландшафтно-природоохоронна оцінка території	157
Ландшафтознавчі праці академіка Петра Степановича Погребняка	198
Ландшафтометрическое направление в исследовании геоэкологического состояния природных и природно-антропогенных систем	203
М етризація ландшафтних систем: сутність і проблеми	194
Моніторинг геосистем як пріоритетна еколого-географічна проблема	173
Моніторинг довкілля як передумова оптимізації соціоекосистем	184
Н екоторые особенности озер Шацкого ландшафта и тенденции их изменения	168
Некоторые особенности проведения геоботанической практики в равнинных и горных условиях	160
Об ґрунтування сталих ландшафтно-екологічних систем	207
Об'єктивні передумови на шляху до прийняття Екологічної Конституції Землі	205
Обоснование проектов природных парков на основании карты природоохранных и рекреационных объектов	154
Об оценке степени антропогенных изменений полесских и лесостепных природных комплексов	153
Определение информативности отраслевых карт при среднемасштабном ландшафтном картографировании	155
Особливості антропогенного навантаження на природні комплекси Шацького природного національного парку	180

Оцінка екоситуації в агроландшафтах за вмістом гумусу в орному горизонті ґрунтів	195
П ринципові питання розбудови моніторингу геосистем та забезпечення екологічної безпеки	169
Пріоритетні забрудники ландшафтів міста Львова	161
Проблеми розвитку альтернативної енергетики в Карпатському регіоні	174
Проблеми розвитку ландшафтознавства в Українській РСР	148
Проблемні питання в курсі “Моніторинг природного середовища” та особливості їх тлумачення	162
Про національну службу метризації і моніторингу ландшафтів	158
Р егіонально-історичні аспекти ландшафтознавчих студій в Україні	175
Розробка серії карт для оцінки еколого-географічної ситуації адміністративного району	163
С ірчаний виробничий комплекс в економічному потенціалі Львівської області	164
Соціоекологічні параметри великих міст України	199
Становлення ландшафтометрії як цілісного напрямку науки про ландшафт	200
Сутнісні та метричні параметри ландшафтних систем	201
Сучасний стан та перспективи використання еродованих земель Західноподільського Придністров'я	146
Т еоретические вопросы среднемасштабного картографирования природных комплексов	149
Теоретические и методические проблемы среднемасштабных ландшафтных исследований (на примере Волынской области)	152
Теоретичні аспекти дослідження антропізації ландшафтних систем	202

У нікальність природних комплексів Подільських Товтр та актуальність їх охорони	170
Ф ахова підготовка географів і проблеми практик	171
Ш трихи до історії географічного вивчення Галичини	181
Я ків Миколаєвич – автор монографії “Опис географічно-статистичний повіта Кам'янецького”	206
A regio energetikal fejlesztesenek programja es e program vegrehaj tasanak mechanizmusa	185
D egradacia środowiska naturalnego Ukrainy a zdrowie	189
H ydrogenic processes at the Landscapes in Transcarpathians Region	190
J ezioro Piaseczno i jego okolice	176
K rajobrazy obwodu Wołyńskiego i sieć ich monitoringu	186
O pis trasy drugiego dne wycieczki na terenie Ukrainy Jagodin-Luboml-Szack-jez. Switaż-jez: Piaseczno-Rostań-Jagodin	177
O rganizacja monitoringu na obszarach Ukrainy graniczacych z Polska	165
P roject of the international program “The Western Bug”	159
T he problem of geosystems monitoring in a context of state nature-protective policy in Ukraine	182

ТЕМАТИЧНИЙ ПОКАЖЧИК

Г еографічна освіта й екологічне виховання	16, 20, 21, 24, 25, 26, 33, 42, 43, 44, 49, 52, 59, 65, 67, 68, 70, 105, 109, 117, 124
І сторія географічної науки та географічне краєзнавство	4, 11, 14, 29, 30, 41, 64, 69, 71, 72, 74, 77, 84, 100, 103, 111, 112, 120, 121, 122, 127
М етризація й моніторинг ландшафтних систем та їх компонентів	34, 36, 48, 58, 61, 63, 73, 75, 82, 85, 89, 106, 114, 115, 119, 125, 126
О цінка стану природних ресурсів та наслідків антропоного впливу на ландшафтні системи	1, 2, 3, 15, 27, 28, 31, 32, 35, 37, 38, 39, 40, 47, 53, 54, 55, 57, 60, 62, 66, 76, 78, 79, 83, 86, 87, 88, 90, 91, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 101, 102, 107, 108, 110, 113, 118, 123
Т еорія, методика і практика ландшафтних досліджень	5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 17, 18, 19, 22, 23, 45, 46, 50, 51, 56, 80, 92, 104, 116

ОСОБОВИЙ ПОКАЖЧИК

Номери в круглих дужках відображають матеріали про особу, яка не є автором, але згадується в публікації

- А**ртеменко П. 82
- Б**ілоус Л. 53, 55, 57, 76, 82
Болюх О. 1
- В**олошин І. 82
- Г**алицький В. 40
Гела А. 86
Геренчук К. 5, 6, 8, 9, 10, 13, (14), (30), 56, (69), (72), (74), (112), (122), (132), (172), (197)
Гречух О. 82
Гумницька Н. 60, 61, 82, 89, 133
Гумницька О. 61
- Д**авидчук В. 19, 23
Домбровська Г. 71, 74, 132
Дорош М. 1
- Е**на А. 19, 23
- Є**рмоленко Ю. 21
- Ж**ишкович М. 59
- З**дановский В. 90
- К**авин М. 2
Каганов Я. 136
Карпенко Г. 82
Кіпгач Ф. 95, 96, 107, 110, 126, 134, 144
Кіт М. 2
Климович П. 21
- Ковальчук Г. 64
Ковальчук І. (Ковальчук И.) 27, 32, 102, 136
Ковалюк М. 31
Когут Н. 1
Койнова І. [Kojnowa I.] 80, 81, 83, 95, 97, 98, 101, 142
Копач М. 31
Костащук М. 71, 74, 132
Костів М. 220
Костюченко А. 1
Кубійович В. (84)
Кравченко Т. 88
- Л**іскевич Ю. 1
Любич І. 19, 23
- М**альський М. 15
Масляк П. 72
Матвіїв В. 139
Мевша В. 1
Міллер Г. (Миллер Г.) 6, 21, 22, 29
Муха Б. [Mucha B.] 21, 58, 82
- Н**азарук М. 135
Невелюк Б. 90
Нижник М. 60, 82, 133
Носан В. 1
- П**аробецький М. 21
Пащенко В. 125, 227
Петровська М. 140
Погребняк П. (111), (198)
Присяжнюк Ю. 31

Проць Г. 21, 137

Ривчук О. 97

Рудницький С. (127)

Рутинський М. (Рутинский М.)
96, 108, 114, 119, 125, 145,
228

Семенюк С. 56

Сиротюк М. [Sirotyuk M.] 53,
54, 76, 82, 88, 91, 102, 137,
138, 141

Сливка Р. 136

Третяк О. 21

Трохимчук С. 3, 6, 15, 84, 86,
94

Туниця Ю. 90, (120), 229

Турій С. 68

Тутковський П. (100), (191)

Федирко О. 22, 29

Федунь О. 86, 94, 143

Хільчевський В. 105, 123

Чопик Я. 87, 118

Шищенко П. 72

Юзефович В. 60

Ющенко С. 82

Яцюк З. 2

Вogucki А. 79

Кojnowa І. *див.* Койнова І.
Krawczuk J. 79

Мucha В. *див.* Муха Б.

Sirotyuk M. *див.* Сиротюк М.

Woloszyn P. 79

СПИСОК ІЛЮСТРАЦІЙ

Семен Кукурудза – випускник географічного факультету Львівського державного університету імені Івана Франка (Львів, 1970)	69
С. Кукурудза – голова Державної екзменаційної комісії з географії у Волинському державному університеті імені Лесі Українки (Луцьк, 2002 рік, другий справа у першому ряду)	70
Диплом виданий Семену Кукурудзі про закінчення повного курсу Львівського державного університету імені Івана Франка по спеціальності географія (Львів, 1970)	71
Диплом про присвоєння Семену Кукурудзі вченого ступеня кандидата географічних наук (Москва, 1979)	72
Атестат доцента про присвоєння Семену Кукурудзі вченого звання доцента кафедри фізичної географії (Вища атестаційна комісія при Раді Міністрів СРСР, 1984)	73
Диплом про обрання Семена Кукурудзи членом-кореспондентом Української Екологічної Академії наук (Київ, 1993)	74
Атестат професора про присвоєння Семену Кукурудзі вченого звання професора кафедри раціонального використання природних ресурсів і охорони природи (Міністерство освіти і науки України, 2002)	75
Повідомлення Наукової ради НАН України з проблем навколишнього середовища і розвитку про затвердження Семена Кукурудзи членом однойменної секції при Західному науковому центрі НАН України (Львів: Інститут екології Карпат, 1995)	76
Обкладинка навчального посібника (тексту лекцій) С. Кукурудзи “Визначення якості природних вод у контексті моніторингу геосистем” (Львів, 1994)	77
Обкладинка “Аналіз якості природних вод” : Лабораторний практикум зі спецкурсу “Використання та охорона вод суші” (Львів, 1994)	
Автори: С. Кукурудза, С. Турій.	78

Обкладинка колективної монографії “Моніторинг природних комплексів” (Львів, 1995).	
Автори: С. Кукурудза, П. Артеменко, Л. Білоус, І. Волошин, О. Гречух, Н. Гумницька, Г. Карпенко, Б. Муха, М. Нижник, М. Сиротюк, С. Ющенко	79
Обкладинка збірника наукових праць МІАРЕП “The regional ecological problems” (Люблін, 1996).	
С. Кукурудза – автор статті	80
Обкладинка навчального посібника (тексту лекцій) “Методика оцінки гідроенергетичних ресурсів малих річок” (Львів, 1996).	
Автори: С. Кукурудза, М. Сиротюк, Т. Кравченко	81
Обкладинка навчального посібника С. Кукурудзи “Гідроекологічні проблеми суходолу” (Львів, 1999)	82
Обкладинка навчального посібника С. Кукурудзи “Біогеографія: Лабораторний практикум для студентів географічних факультетів” (Львів, 2000)	83
Обкладинка монографії “Метризація екологічного стану земельних ресурсів лісостепових ландшафтів” (Львів, 2002).	
Автори: Ф. Кіпчач, С. Кукурудза	84

SUMMARY

The Bibliographical list includes the dates of life, scientific, pedagogical and social work, of Ukrainian geographer, scientist in landscape, geoecologist, historian of Ukrainian geography, corresponding member of the Ukrainian Ecological Academy of sciences, a member of the Ukrainian Geographical Association and the T. Shevchenko Scientific Association, Candidate of Geographical Sciences, a professor of the Department of rational use of natural resources and nature protection in the Ivan Franko National University, a member of Specialized Academic Counsel, Semen Illyich Kukurudza. The list of the bibliographical works of the scientist is included.

ЗМІСТ

Професор Семен Кукурудза – людина, вчений, педагог (Іван КОВАЛЬЧУК, Микола НАЗРУК, Михайло РУТИНСЬКИЙ)...	7
Основні дати життя і діяльності Семена Кукурудзи.....	20
Від укладачів (Галина ДОМБРОВСЬКА, Федір КИПТАЧ).....	25
ДРУКОВАНІ ПРАЦІ СЕМЕНА КУКУРУДЗИ	26
РЕДАКЦІЙНА, РЕЦЕНЗІЙНА ТА ОПОНЕНТСЬКА РОБОТА СЕМЕНА КУКУРУДЗИ.....	44
СЕМЕН КУКУРУДЗА – КЕРІВНИК КАНДИДАТСЬКИХ ДИСЕРТАЦІЙ.....	46
ДОПОВІДІ СЕМЕНА КУКУРУДЗИ НА З’ЇЗДАХ, НАУКОВИХ КОНФЕРЕНЦІЯХ, СИМПОЗИУМАХ.....	47
НАУКОВЕ КЕРІВНИЦТВО ТА УЧАСТЬ ВЧЕНОГО У ВИКОНАННІ ДЕРЖБЮДЖЕТНИХ І ГОСПДОГОВІРНИХ ТЕМ ТА ДОСЛІДНИЦЬКИХ ПРОЕКТІВ.....	58
ЛІТЕРАТУРА ПРО ВЧЕНОГО.....	61
ЕКСПЕДИЦІЙНІ ДОСЛІДЖЕННЯ СЕМЕНА КУКУРУДЗИ.....	62
ПЕДАГОГІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ВЧЕНОГО.....	64
ІЛЮСТРАЦІЇ.....	67
ДОПОМІЖНІ ПОКАЖЧИКИ.....	85
Алфавітний покажчик назв друкованих праць Семена Кукурудзи.....	87
Алфавітний покажчик наукових доповідей Семена Кукурудзи.....	95
Тематичний покажчик.....	99
Особовий покажчик.....	100
Список ілюстрацій.....	102
РЕЗЮМЕ / SUMMARY.....	104

CONTENTS

Professor Semen Kukurudza – as a person, researcher and teacher (<i>Ivan KOVALCHUK, Mykola NAZARUK, Mykhajlo RUTYNSKYJ</i>).....	7
The main dates of life and activities.....	20
Editors Note (<i>Halyna DOMBROVSKA, Fedir KIPTACH</i>).....	25
PUBLISHED WORKS OF SEMEN KUKURUDZA.....	26
EDITORIAL AND REVISIONAL ACTIVITIES OF SEMEN KUKURUDZA.....	44
SEMEN KUKURUDZA – SCIENTIFIC ADVISOR OF PH. D.....	46
PAPERS OF SEMEN KUKURUDZA AT CONFERENCES.....	47
RESEARCH ACTIVITIES PROJECTS COORDINATION AND IMPLEMENTATION.....	58
PAPERS ABOUT THE SCIENTIST.....	61
FIELD RESEARCH OF SEMEN KUKURUDZA.....	62
PEDAGOGICAL TEACHING ACTIVITIES.....	64
INDEXES.....	67
Alphabetical index of publications by Semen Kukurudza.....	85
Alphabetical index of the conference presentation by Semen Kukurudza.....	87
Thematic index.....	95
Name index.....	99
ILLUSTRATIONS.....	100
List of illustrations.....	102
SUMMARY.....	104

Науково-довідкове видання

СЕМЕН КУКУРУДЗА

Біобібліографічний покажчик

Комп'ютерний набір:
Федір Кіпгач

Оригінал-макет підготовано
у відділі автоматизації
НБ ЛНУ імені Івана Франка
Завідувач Мирослава Доманська

Підп. до друку 03.09.2003. Формат 60×84/16.

Папір офсет. Друк різнограф.

Умовн. друк. арк. 8,1. Обл.-вид. арк. 8,9

Тираж 300 прим. Зам.

Видавничий центр Львівського національного університету
імені Івана Франка
79000 Львів, вул. Дорошенка, 41